

Maciej
Krzysztof
Jemioło

Elektronicznie
podpisany przez
Maciej Krzysztof
Jemioło
Data: 2026.02.20
09:39:53 +01'00'

STRATEGIA ROZWOJU GMINY PRZECŁAW NA LATA 2026-2036

DOKUMENT OPRACOWANY NA ZLECENIE

GMINA PRZECŁAW

ul. Kilińskiego 7

39-320 Przecław

+48 17 58 13 119

<https://przeclaw.org/>

urzadmiejski@przeclaw.org

WYKONAWCA

Cpoint Sp. z o.o.

ul. Rolna 155A

02-729 Warszawa

www.cdotpoin.com

contact@cdotpoin.com

SPIS TREŚCI

1. Wstęp	Str. 7
2. Wnioski z diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej Gminy	Str. 10
3. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy	Str. 29
4. Rozwój strategiczny Gminy w latach 2026 - 2036	Str. 34
5. Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenie polityki przestrzennej w Gminie	Str. 45
6. Obszary strategicznej interwencji	Str. 55
7. Wdrażanie, monitoring i ewaluacja Strategii	Str. 63
8. Ramy finansowania i źródła finansowania	Str. 74
9. Bibliografia	Str. 81
10. Załączniki	Str. 83

SPIS SKRÓTÓW

BDL	Bank Danych Lokalnych (GUS)
CATI	(ang. Computer-Assisted Telephone Interview) – komputerowo wspomagany wywiad telefoniczny, stosowany w badaniach ankietowych.
CAWI	(ang. Computer-Assisted Web Interview) – komputerowo wspomagany wywiad internetowy, polegający na samodzielnym wypełnianiu ankiety przez respondenta za pośrednictwem Internetu.
DK	Droga krajowa
GIS	System Informacji Geograficznej
GUS	Główny Urząd Statystyczny
IDI	Wywiad pogłębiony (ang. In-Depth Interview)
MPZP	Miejskowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego
MOF	Miejski Obszar Funkcjonalny
NGO	Organizacja pozarządowa (Non-Governmental Organization)
OSI	Obszary Strategicznej Interwencji
SWOT	Analiza strategiczna oparta na identyfikacji mocnych stron (Strengths), słabych stron (Weaknesses), szans (Opportunities) i zagrożeń (Threats)
ZIT	Zintegrowane Inwestycje Terytorialne

SŁOWNIK POJĘĆ

Analiza SWOT	To metoda służąca do rozpoznania i oceny wewnętrznych oraz zewnętrznych czynników wpływających na sytuację gminy. Obejmuje cztery kategorie: mocne strony, słabe strony, szanse oraz zagrożenia. Opracowywana jest na podstawie wcześniejszej diagnozy sytuacji.
Cele operacyjne	Konkretne, krótkoterminowe cele wyznaczone w ramach realizacji celów strategicznych. Określają szczegółowe obszary działań i wskazują, jakie działania należy podjąć, aby osiągnąć założone rezultaty.
Cele strategiczne	Stanowią długoterminowe zamierzenia określające kierunek rozwoju gminy. Wyznaczają pożądany stan w przyszłości, np. podniesienie jakości życia mieszkańców czy rozwój lokalnej gospodarki.
Drzewo celów	Struktura hierarchiczna przedstawiająca powiązania pomiędzy celami strategicznymi a operacyjnymi. Obrazuje logiczny ciąg działań – od diagnozy sytuacji po planowane działania.
Filary strategii	Najważniejsze obszary, wartości lub priorytety, które stanowią fundament dla planowania rozwoju gminy. Wyznaczają główne kierunki i zasady działania.
Kierunki działań	To konkretne obszary aktywności wynikające z celów operacyjnych. Wskazują, jakie typy działań należy realizować, aby skutecznie wdrażać Strategię i osiągać założone cele.
Interesariusze	Podmioty i grupy (np. mieszkańcy, przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe), które mają wpływ na rozwój gminy lub są bezpośrednio dotknięte działaniami strategicznymi.
Partycypacja społeczna	Proces aktywnego angażowania mieszkańców i innych interesariuszy w przygotowanie oraz realizację strategii. Umożliwia współdecydowanie, wyrażanie opinii i wpływ na kształt działań podejmowanych przez gminę.
Zrównoważony rozwój	Model rozwoju uwzględniający potrzeby obecnych i przyszłych pokoleń, zakładający równowagę między aspektami społecznymi, gospodarczymi i środowiskowymi.

1 Wstęp

WPROWADZENIE

PODSTAWA REALIZOWANYCH PRAC

Podstawą realizacji niniejszego opracowania jest umowa zawarta w dniu 30 kwietnia 2025 roku pomiędzy Zamawiającym – Gminą Przecław a Wykonawcą – Cpoint Sp. z o.o.

CEL I ZAKRES PROJEKTU

Celem opracowania jest określenie długofalowych kierunków rozwoju społecznego, gospodarczego, przestrzennego i środowiskowego gminy. Dokument ma służyć integracji polityk sektorowych, wskazaniu priorytetów inwestycyjnych i programowych, a także zdefiniowaniu ram współpracy z mieszkańcami oraz partnerami instytucjonalnymi i gospodarczymi.

Zakres projektu obejmuje diagnozę uwarunkowań i potencjałów gminy, określenie wizji rozwoju i modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej, a także wyznaczenie celów strategicznych i operacyjnych wraz z kierunkami działań. Strategia zawiera także mechanizmy wdrażania, monitoringu i ewaluacji, umożliwiające ocenę skuteczności prowadzonych polityk publicznych.

ZGODNOŚĆ Z DOKUMENTAMI WYŻSZEGO SZCZEBLA

Niniejsza Strategia Rozwoju jest komplementarna z dokumentami wyższego szczebla oraz zgodna z obowiązującymi przepisami prawa. Struktura dokumentu wynika w szczególności Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz.U. 2025 poz. 1153), która określa jej zawartość.

Strategia zawiera następujące elementy:

- wnioski z diagnozy;
- cele strategiczne rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym, przestrzennym i klimatyczno-środowiskowym;
- kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych;
- oczekiwane rezultaty planowanych działań, w tym w wymiarze przestrzennym oraz wskaźniki ich osiągnięcia;
- model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy;
- ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie;
- obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa, o której mowa w art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa, wraz z zakresem planowanych działań;
- obszary strategicznej interwencji kluczowe dla gminy, jeżeli takie zidentyfikowano, wraz z zakresem planowanych działań;
- system realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych;
- ramy finansowe i źródła finansowania.

ROLA STRATEGII

DLACZEGO STRATEGIA ROZWOJU JEST WAŻNA?

Strategia rozwoju gminy jest narzędziem porządkującym i ukierunkowującym działania gminy.

W warunkach dynamicznych zmian społeczno-gospodarczych i rosnącej konkurencji o zasoby – zarówno finansowe, jak i ludzkie – posiadanie spójnej i uzgodnionej wizji rozwoju pozwala skuteczniej odpowiadać na wyzwania oraz wykorzystywać dostępne szanse.

Dokument ten stanowi także podstawę do aplikowania o środki zewnętrzne, w tym fundusze Unii Europejskiej, oraz wspiera racjonalne podejmowanie decyzji inwestycyjnych i programowych.

Dzięki strategii gmina może prowadzić długofalową politykę rozwojową, zapewniającą stabilność i przewidywalność działań.

ROLA STRATEGII ROZWOJU

Strategia Rozwoju Gminy Przecław na lata 2026-2036 ma charakter wielowymiarowy. Dokument ten pełni przede wszystkim funkcję zarządczą, porządkując i integrując polityki sektorowe – od edukacji i transportu, przez ochronę środowiska, po gospodarkę i kulturę.

Strategia wskazuje priorytety oraz mechanizmy koordynacji działań, umożliwiając racjonalne gospodarowanie zasobami i skuteczne wykorzystywanie dostępnych narzędzi finansowych. Jednocześnie strategia pełni funkcję komunikacyjną i integracyjną – jest płaszczyzną dialogu pomiędzy władzami gminy, mieszkańcami, przedsiębiorcami i

instytucjami zewnętrznymi. Dzięki temu staje się dokumentem wspólnym, który wzmacnia partnerstwo lokalne i buduje poczucie współodpowiedzialności za rozwój gminy.

METODYKA PRAC

Strategia została opracowana w kilku etapach, podczas których szczegółowo przeanalizowano dokumenty na szczeblu krajowym, regionalnym oraz lokalnym, a także przeprowadzono kompleksową diagnozę społeczną, gospodarczą i środowiskową gminy.

Istotnym elementem procesu były elementy partycypacji społecznej, w tym warsztat diagnostyczny i warsztat strategiczny, a także badanie ankietowe z udziałem mieszkańców oraz indywidualne wywiady pogłębione dla przedstawicieli instytucji publicznych, organizacji społecznych i przedsiębiorców.

Dzięki przyjętej metodyce dokument odzwierciedla zarówno obiektywne dane i analizy, jak i oczekiwania oraz potrzeby lokalnej społeczności.

Metodyka opracowania zakładała łączenie analiz eksperckich z elementami partycypacji społecznej, co pozwoliło na stworzenie strategii odpowiadającej realnym wyzwaniom oraz aspiracjom mieszkańców Gminy Przecław. Dzięki temu dokument ma solidne podstawy merytoryczne, a jednocześnie odzwierciedla potrzeby oraz oczekiwania osób na co dzień związanych z gminą.

2 Wnioski z diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej Gminy

DZIAŁANIA DIAGNOSTYCZNE

Diagnoza została opracowana jako fundament całego procesu planowania strategicznego. Jej przygotowanie obejmowało systematyczną analizę różnych źródeł danych, zarówno ilościowych, jak i jakościowych, które pozwoliły na kompleksowe poznanie stanu społeczno-gospodarczego oraz przestrzenno-środowiskowego gminy. W pierwszym etapie przeprowadzono szczegółową analizę istniejących dokumentów strategicznych i planistycznych na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, co umożliwiło osadzenie diagnozy w szerszym kontekście rozwoju. Następnie zebrano i zweryfikowano dane statystyczne pochodzące m.in. z Głównego Urzędu Statystycznego oraz lokalnych źródeł.

Istotnym elementem tworzenia diagnozy była także aktywna współpraca z mieszkańcami i kluczowymi interesariuszami. Zorganizowano warsztaty, spotkania konsultacyjne oraz badania ankietowe, które pozwoliły zebrać informacje o potrzebach, oczekiwaniach i problemach społeczności lokalnej. Dodatkowo przeprowadzono wywiady pogłębione z przedstawicielami samorządu, przedsiębiorców i organizacji pozarządowych, co umożliwiło uzupełnienie obrazu o opinie ekspertów i praktyków.

Analiza danych zastanych

Ankieta internetowa (CAWI)

IDI (wywiady pogłębione)

Warsztat diagnostyczny

DIAGNOZA

UWARUNKOWANIA PLANISTYCZNE

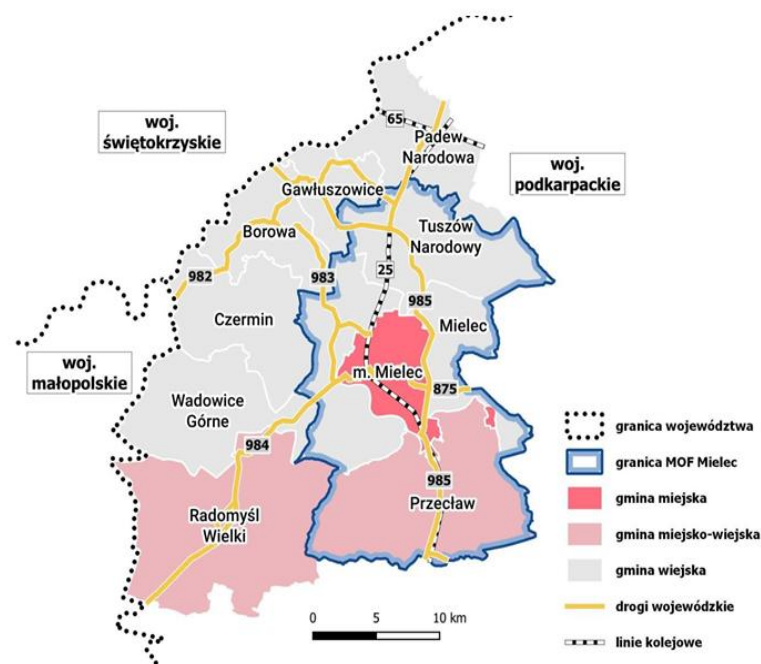
Rozwój Gminy Przecław jest częścią szerszego systemu planowania strategicznego obejmującego poziom lokalny, ponadlokalny i regionalny. Na poziomie regionalnym kluczowe dokumenty to „Strategia Rozwoju Województwa - Podkarpackie 2030” oraz „Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego – perspektywa 2030”, które kładą nacisk na zrównoważony rozwój, integrację infrastrukturalną i poprawę dostępności transportowej.

Gmina Przecław wchodzi w skład Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego (MOF) Mielec, którego cele rozwoju są określone w „Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT) MOF Mielec na lata 2022-2027”, obejmującej poprawę infrastruktury, transportu, przedsiębiorczości oraz ochrony dziedzictwa kulturowego.

Na poziomie lokalnym podstawowym dokumentem planistycznym gminy jest „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Przecław”, który określa politykę przestrzenną. Trwają prace nad planem ogólnym gminy, który zastąpi dotychczasowe studium i zapewni większą przejrzystość w planowaniu przestrzennym.

Rozwój Gminy Przecław jest więc spójny z celami dokumentów regionalnych i ponadlokalnych, a współpraca w ramach MOF Mielec zapewnia efektywne wykorzystanie potencjału rozwojowego regionu.

Rada Miejska w Przecławiu podjęła uchwałę NR IV/38/2024 w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego gminy Przecław w dniu 28 czerwca 2024 roku.

Granice MOF Mielec (źródło: Strategia ZIT MOF Mielec)

DIAGNOZA SPOŁECZNA

Diagnoza sytuacji społecznej ma fundamentalne znaczenie dla planowania strategicznego. To właśnie kondycja demograficzna, siła kapitału społecznego oraz jakość i dostępność usług publicznych bezpośrednio determinują jakość życia mieszkańców, a co za tym idzie – atrakcyjność osadniczą i inwestycyjną gminy. Analiza tych obszarów pozwala zidentyfikować zarówno najcenniejsze aktywa, jak i najpilniejsze wyzwania rozwojowe.

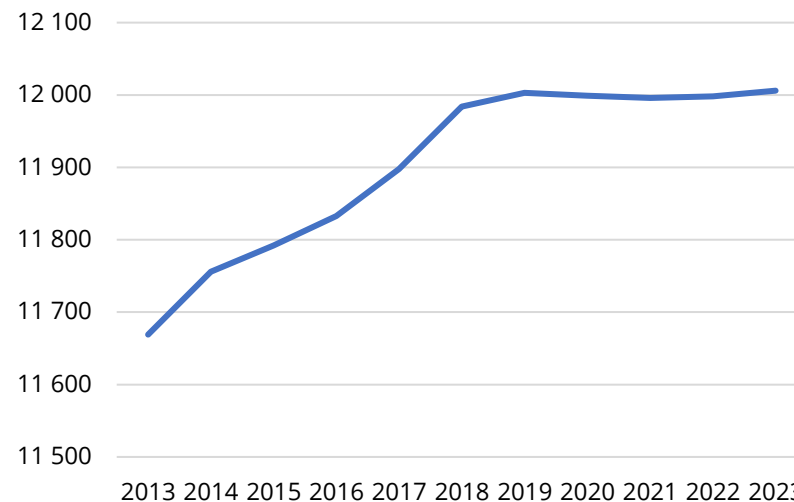
DYNAMIKA I STRUKTURA DEMOGRAFICZNA

Analiza trendów demograficznych w latach 2013-2023 ukazuje okres dynamicznego wzrostu liczby mieszkańców (2013-2018), po którym nastąpiła stabilizacja na poziomie około 12 tysięcy osób. Ta stabilność, w kontekście ogólnopolskich tendencji depopulacyjnych, jest zjawiskiem pozytywnym.

Struktura wieku ludności w 2023 roku potwierdza, że w gminie Przecław mamy do czynienia ze stosunkowo młodą społecznością mieszkańców na tle województwa i kraju. Udział ludności w wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat) jest wyraźnie wyższy i wynosi 22,3%, podczas gdy odsetek osób w wieku poprodukcyjnym (60/65+ lat) jest niższy (17,7%). Oznacza to, że proces starzenia się społeczeństwa, choć nieunikniony, przebiega tu wolniej, co stwarza korzystne warunki dla rynku pracy i dynamiki społecznej.

Kluczowym zjawiskiem demograficznym jest utrzymujące się dodatnie saldo migracji, które w 2023 roku osiągnęło najwyższą wartość w analizowanej dekadzie. Trend ten jest bezpośrednio powiązany z procesami suburbanizacji Mielca – gmina Przecław staje się atrakcyjnym miejscem do zamieszkania dla osób poszukujących lepszej jakości życia poza dużym miastem, przy

jednoczesnym zachowaniu dogodnego dostępu do jego rynku pracy i usług.

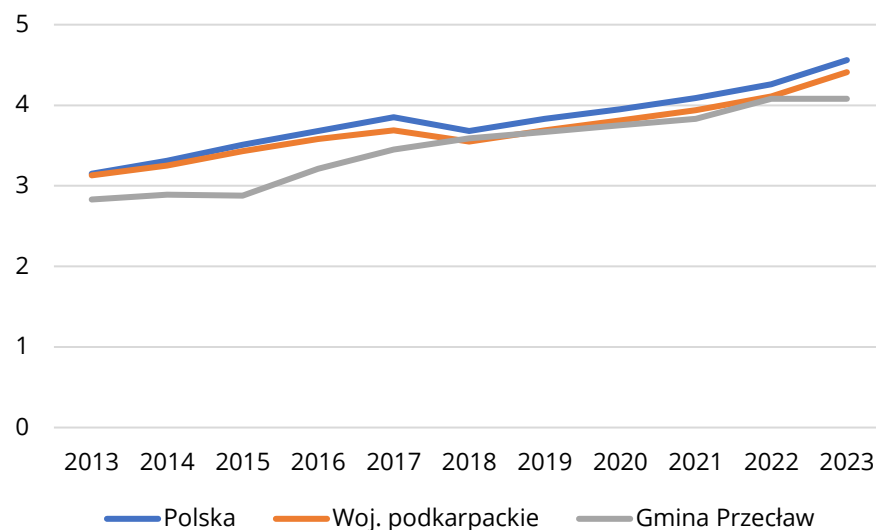
Liczba mieszkańców gminy Przecław w latach 2013-2023 (źródło: BDL GUS)

DIAGNOZA SPOŁECZNA

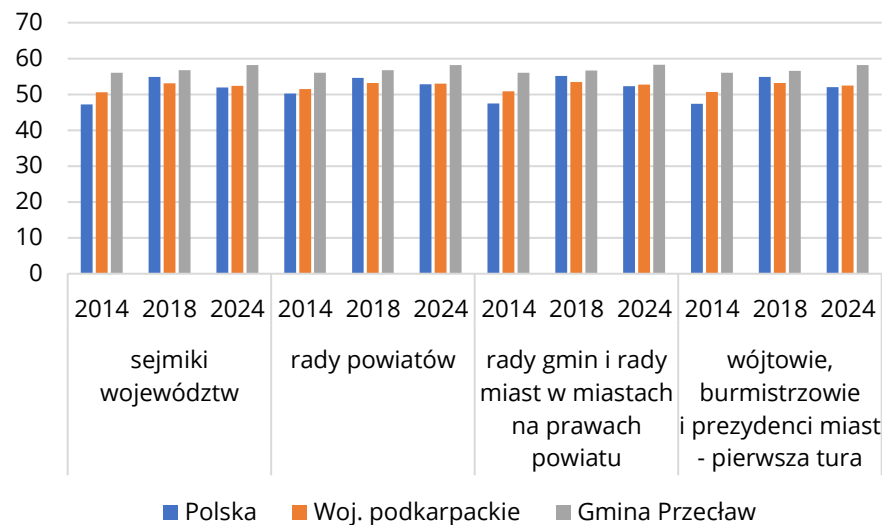
AKTYWNOŚĆ OBYWATELSKA

Choć liczba organizacji pozarządowych (NGO) na 1000 mieszkańców jest niższa od średniej krajowej, ich udział w ogólnej liczbie podmiotów gospodarczych jest wyższy. Świadczy to o ich istotnym znaczeniu w lokalnym ekosystemie. Działalność NGO koncentruje się głównie w obszarach sportu, rozwoju lokalnego, aktywizacji seniorów, kultury oraz w ramach Ochotniczych Straży Pożarnych.

Wysoki poziom zaangażowania obywatelskiego potwierdza frekwencja w wyborach samorządowych. W latach 2014, 2018 i 2024 mieszkańcy gminy Przecław głosowali liczniej niż wynosiła średnia dla województwa podkarpackiego i całej Polski, co świadczy o silnym poczuciu odpowiedzialności za sprawę lokalne.

Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 1000 mieszkańców w gminie Przecław, województwie podkarpackim i Polsce w latach 2013-2023 (źródło: BDL GUS)

Frekwencja w wyborach samorządowych w gminie Przecław, województwie podkarpackim i Polsce w 2014, 2018 i 2024 r. (%) (źródło: BDL GUS i PKW)

DIAGNOZA SPOŁECZNA

USŁUGI PUBLICZNE

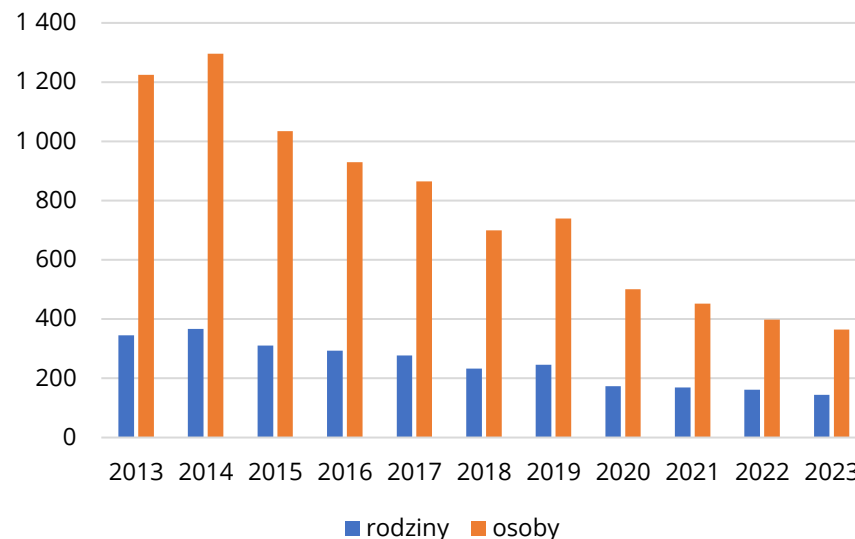
W gminie Przecław pomoc społeczna osobom i rodzinom w trudnej sytuacji życiowej jest udzielana przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Przecławiu. Placówką wsparcia dziennego dla osób starszych jest „Klub Senior +” w Przecławiu, który stanowi samodzielną, odrębną jednostkę organizacyjną. Profesjonalna opieka osobom starszym i niepełnosprawnym jest zapewniana przez Prywatny Dom Opieki w Kielkowie.

W obszarze pomocy społecznej obserwuje się bardzo pozytywny trend. W latach 2013-2023 liczba osób korzystających ze wsparcia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej spadła ponad trzykrotnie. Głównymi beneficjentami pozostają dzieci (w ramach programów dożywiania) oraz osoby starsze, które coraz częściej potrzebują usług opiekuńczych.

Usługi medyczne na terenie gminy świadczą wyłącznie podmioty niepubliczne, a mieszkańcy w zakresie opieki specjalistycznej i szpitalnej bazują na infrastrukturze w pobliskim Mielcu.

Korzystna sytuacja demograficzna generuje rosnące zapotrzebowanie na usługi edukacyjne i opiekuńcze. W dekadzie 2013-2023 liczba dzieci w przedszkolach wzrosła o 59%, a uczniów w szkołach podstawowych aż o 56%. W gminie funkcjonuje obecnie jeden publiczny żłobek. Przedszkola są dostępne, jednak ich lokalizacja może nie w pełni odpowiadać potrzebom wszystkich mieszkańców. Warto więc w przyszłości rozważyć działania, które jeszcze lepiej dostosują infrastrukturę

opieki nad dziećmi do oczekiwań lokalnej społeczności, szczególnie młodych rodzin.

Liczba rodzin i osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w gminie Przecław w latach 2013-2023 (źródło: BDL GUS)

DIAGNOZA SPOŁECZNA

JAKOŚĆ ŻYCIA

Głównymi centrami życia kulturalnego są Dom Kultury w Przecławiu oraz sieć bibliotek publicznych. Gmina posiada bogate dziedzictwo historyczne, na czele z Zamkiem w Przecławiu, jednak mieszkańcy wskazują na jego niedostateczną promocję i niewykorzystany potencjał turystyczny.

Infrastruktura sportowa jest dobrze rozwinięta, skoncentrowana w mieście Przecław, Tuszynie oraz Dobrynie. Korzystają z niej również mieszkańcy, którzy mieszkają poza gminą Przecław. Potencjał do rozwoju turystyki rowerowej na terenie gminy jest znaczny, jednak w dużej mierze pozostaje niewykorzystany. Mieszkańcy zwracają uwagę na brak bezpiecznych tras rowerowych.

W sektorze mieszkaniowym obserwujemy wzrost liczby mieszkań, głównie jednorodzinnych, jednak przeciętna liczba osób na lokal pozostaje wysoka. Gmina nie posiada lokali socjalnych, a liczba mieszkań komunalnych uległa zmniejszeniu o ponad połowę w ciągu ostatniej dekady, co może ograniczać możliwości wsparcia osób w trudniejszej sytuacji mieszkaniowej. W związku z obserwowanym trendem wzrostu liczby ludności w gminie, niezbędne jest opracowanie planu rozwoju mieszkalnictwa, uwzględniającego zarówno potrzeby demograficzne, jak i społeczne mieszkańców. Priorytetowo potraktowane powinny zostać te obszary, które mają największe znaczenie dla rozwoju gminy oraz jej współpracy z sąsiednimi miejscowościami.

Bezpieczeństwo publiczne stoi na dobrym poziomie, chociaż problemy drogowe i słaby dostęp do Internetu na niektórych obszarach wymagają poprawy. Aktywnie działa OSP, a system ostrzegania SMS poprawia komunikację z mieszkańcami.

Wskaźnik przestępczości w gminie jest niższy od średniej krajowej. Kluczowe problemy, zgłaszane przez mieszkańców, dotyczą bezpieczeństwa drogowego. Ważną rolę systemu bezpieczeństwa odgrywa 8 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej.

Gmina Przecław posiada cenne atuty w postaci korzystnej struktury demograficznej i wysokiego kapitału społecznego. Dalszy, zrównoważony rozwój gminy będzie możliwy dzięki stopniowemu wzmacnianiu kluczowych usług publicznych oraz rozbudowie ogólnodostępnej infrastruktury rekreacyjnej.

Dom kultury w Przecławiu (źródło: Strona Domu Kultury w Przecławiu: <https://dkprzeclaw.pl/>)

DIAGNOZA GOSPODARCZA

Kondycja lokalnej gospodarki oraz dynamika rynku pracy stanowią fundament stabilności finansowej gminy i dobrobytu jej mieszkańców. Analiza tych obszarów pozwala zidentyfikować zarówno kluczowe motory wzrostu, jak i bariery, których pokonanie jest niezbędne dla zapewnienia zrównoważonego rozwoju. Gospodarka Przecławia, choć niewielka, wykazuje pozytywne trendy, które należy wzmacniać poprzez przemysłane działania strategiczne.

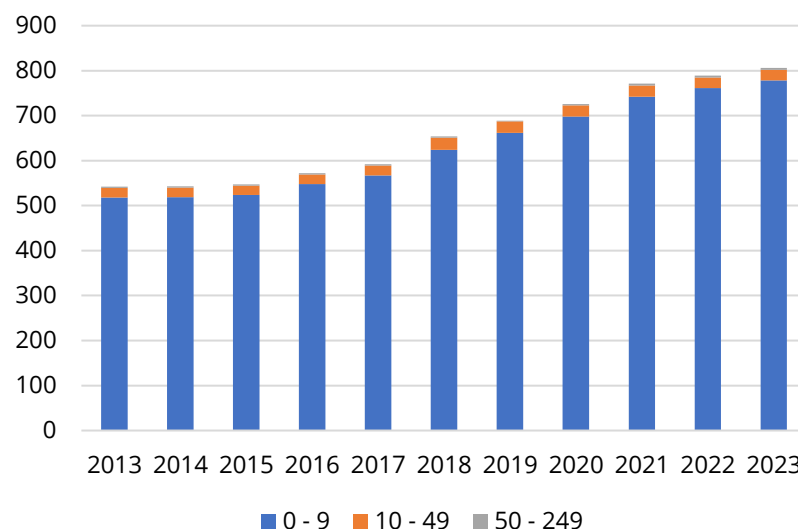
DYNAMIKA LOKALNEJ GOSPODARKI

W latach 2013-2023 gmina odnotowała znaczący, 49% wzrost liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych, która na koniec okresu osiągnęła poziom 806. Strukturę lokalnej przedsiębiorczości charakteryzuje dominująca rola mikroprzedsiębiorstw (zatrudniających do 9 osób), które stanowią 96,5% wszystkich firm. Jest to typowe dla obszarów wiejskich i podmiejskich, wskazując na dużą oddolną aktywność gospodarczą mieszkańców.

Analiza struktury branżowej, oparta na klasyfikacji PKD, wskazuje na trzy dominujące sektory gospodarki:

- Budownictwo
- Handel i naprawa
- Przetwórstwo przemysłowe

Rozwój gospodarczy gminy jest stymulowany przez czynniki zewnętrzne, takie jak bliskość Mielca i jego strefy ekonomicznej oraz dostęp do autostrady A4. Jednocześnie potencjalnym ograniczeniem dla niektórych typów inwestycji mogą być rozległe obszary objęte prawną ochroną przyrody, co wymaga starannego planowania przestrzennego.

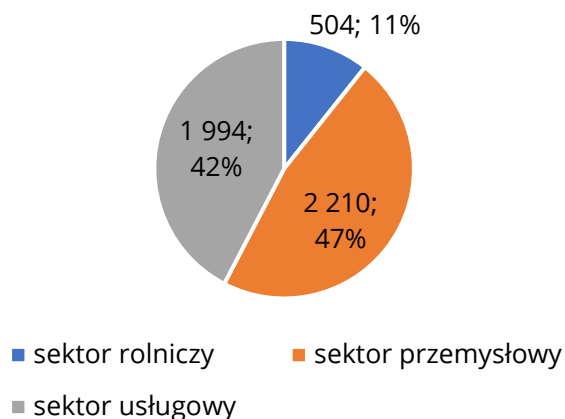
Liczba i wielkość podmiotów gospodarczych ogółem w Gminie Przecław w latach 2013 – 2023 (źródło: BDL GUS)

DIAGNOZA GOSPODARCZA

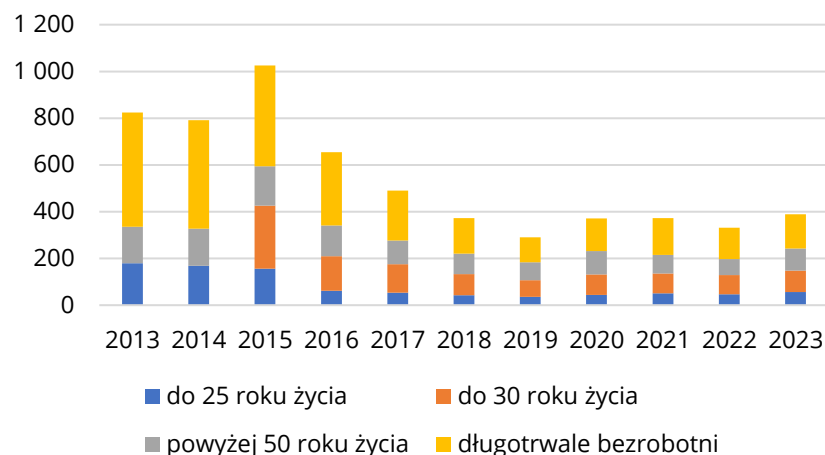
RYNEK PRACY

Struktura zatrudnienia w gminie Przecław w 2023 roku wskazuje na zróżnicowanie lokalnej gospodarki, z dominacją sektorów przemysłowego (47%) i usługowego (42%), przy stosunkowo niskim udziale sektora rolniczego (11%). Choć obecność dużych pracodawców, takich jak REGSONIK, KABANOS, REGAMET czy ZAG-Drób, sprzyja stabilności rynku pracy, mieszkańcy zwracają uwagę na ograniczone możliwości rozwoju oraz niski poziom lokalnych inwestycji. W regionie występują deficyty zawodowe, zwłaszcza w obszarze elektryków, kierowców, lekarzy i specjalistów budowlanych, podczas gdy na rynku pracy jest nadwyżka pracowników w zawodach administracyjnych i technologicznych. Stopa bezrobocia w powiecie mieleckim, wynosząca 5,1% w 2023 roku, wskazuje na dobrą sytuację na rynku pracy, z trendem spadkowym w ostatniej dekadzie. Wyzwaniem pozostaje aktywizacja osób długotrwale bezrobotnych, które nadal stanowią istotną grupę na rynku pracy.

Zapewnienie równowagi między popytem a podażą stanowi istotne wyzwanie dla lokalnego rynku pracy. Niewystarczające dostosowanie rynku pracy do zapotrzebowania może skutkować niepełnym wykorzystaniem potencjału gospodarczego oraz procesem migracji wykwalifikowanych pracowników.

Pracujący w gospodarce narodowej wg sektorów ekonomicznych w gminie Przecław w 2023 r. (źródło: BDL GUS)

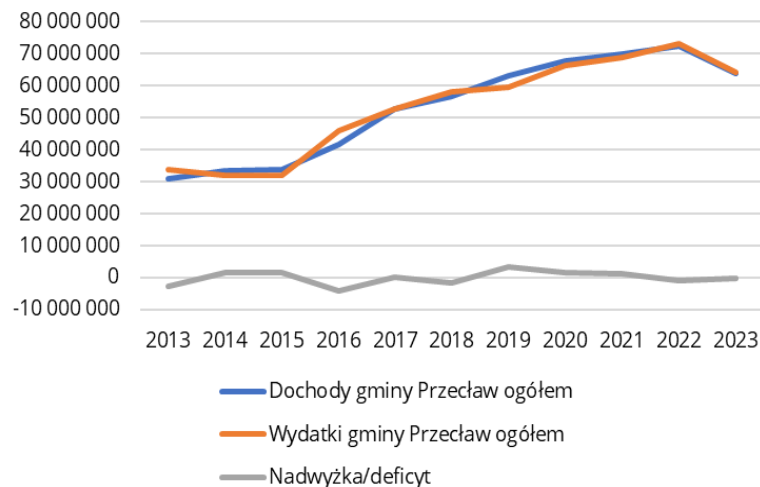

Liczba bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w gminie Przecław w latach 2013 – 2023 (źródło: BDL GUS)

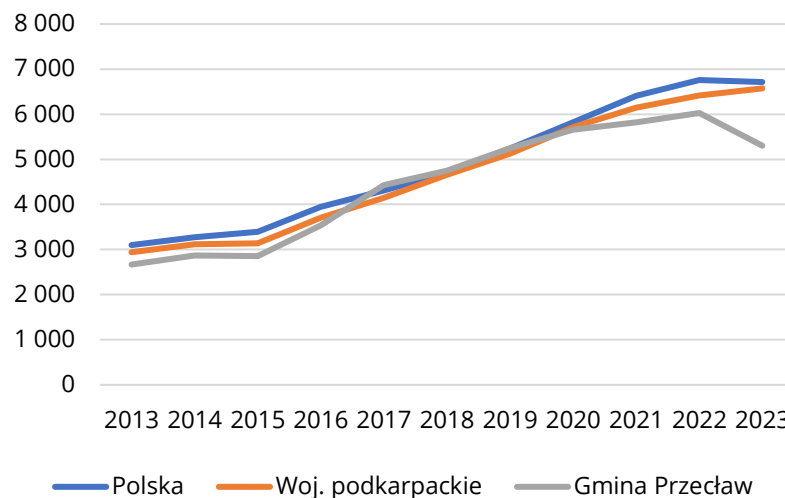
FINANSE LOKALNE

Stabilność finansowa gminy Przecław jest umiarkowana, na co wskazuje wzrost budżetu w długim okresie, ale także wrażliwość na czynniki zewnętrzne, takie jak inflacja i zmiany w polityce państwowej. Konieczne jest więc elastyczne planowanie budżetowe, aby gmina mogła reagować na zmieniające się warunki. Zależność od transferów z budżetu centralnego podkreśla potrzebę dywersyfikacji źródeł dochodów, szczególnie przez rozwój przedsiębiorczości, przyciąganie inwestycji i zwiększenie wpływów podatkowych. Tego typu działania zwiększą niezależność finansową gminy.

Struktura wydatków gminy wskazuje na silne zaangażowanie w zadania oświatowe i prorodzinne, które powinny pozostać priorytetowe w przyszłych planach rozwoju, biorąc pod uwagę rosnące potrzeby społeczności. Wydatki inwestycyjne, szczególnie w obszarach transportu, gospodarki komunalnej, ochrony środowiska i kultury, są kluczowe dla rozwoju infrastruktury i poprawy jakości życia mieszkańców. Ważne jest, aby były one monitorowane i zrównoważone z wydatkami bieżącymi, zapewniając długoterminową stabilność finansową gminy.

Stosunek dochodów ogółem do wydatków ogółem oraz nadwyżki i deficytu gminy Przecław w latach 2013 – 2023 (zł) (źródło: BDL GUS)

Dochody na 1 mieszkańca w gminie Przecław, województwie podkarpackim i Polsce w latach 2013-2023 (zł) (źródło: BDL GUS)

DIAGNOZA PRZESTRZENNA

Zagospodarowanie przestrzenne, stan środowiska naturalnego oraz jakość infrastruktury technicznej i transportowej tworzą fizyczne ramy dla wszystkich działań rozwojowych. To one w dużej mierze decydują o atrakcyjności inwestycyjnej gminy, komforcie życia mieszkańców oraz możliwościach wykorzystania jej unikalnych walorów.

STRUKTURA UŻYTKOWANIA

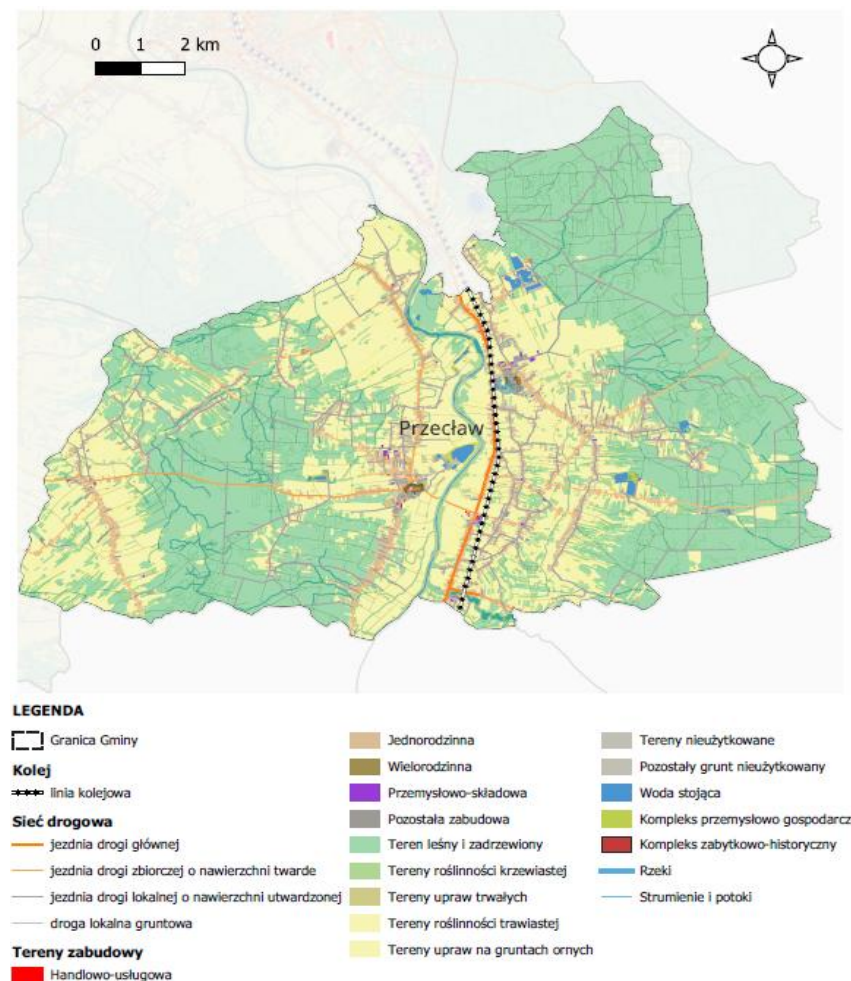
Gmina Przecław obejmuje miasto Przecław oraz dziesięć sołectw: Biały Bór, Błonie, Dobrynin, Kiełków, Łączki Brzeskie, Podole, Rzemień, Tuszyna, Wylów i Zaborcze. Samo miasto Przecław podzielone jest na dwa osiedla: „Zamkowe” i „Wenecja”.

Graniczy z następującymi gminami: Dębica, Mielec, Niwiska, Ostrów, Radomyśl Wielki, Żyraków, a także z miastem Mielec.

Struktura użytkowania gruntów w gminie Przecław jest zdominowana przez dwa główne komponenty. Na całkowitej powierzchni 13 409 ha w niemal równych częściach występują:

- Użytki rolne (ok. 50%)
- Grunty leśne (ok. 45%)

Tereny zurbanizowane i zabudowane stanowią niewielki odsetek, bo zaledwie 3,5% powierzchni gminy, co świadczy o jej wiejskim i przyrodniczym charakterze.

Struktura użytkowania gruntów w gminie Przecław (źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDOT10k)

DIAGNOZA PRZESTRZENNA

ROLNICTWO

Rolnictwo w gminie charakteryzuje się strukturą rozdrobnioną. Dominują małe gospodarstwa, występuje nadmiar siły roboczej, a produkcja rolnicza prowadzona jest głównie na potrzeby własne. Towarowość jest niska, a producenci rozproszeni. Warunki przyrodnicze i klimatyczne, w tym przeważające gleby IV i V klasy bonitacyjnej (ok. 70%), nie sprzyjają intensywnej produkcji rolnej, ale stwarzają korzystne możliwości do rozwoju gospodarstw specjalizujących się w uprawie owoców i warzyw.

Taki profil rolnictwa sprzyja także rozwojowi agroturystyki oraz lokalnego przemysłu przetwórstwa rolno-spożywczego. Pomimo że gleby i warunki nie sprzyjają masowej, intensywnej produkcji, tworzą one warunki do rozwoju bardziej niszowych, ale opłacalnych form rolnictwa i działalności z nim powiązanej.

TERENY ZABUDOWANE

Grunty zabudowane i zurbanizowane stanowią około 3,5% powierzchni Gminy Przecław (475 ha). Zdecydowaną większość tej powierzchni zajmują drogi (1,9%), a następnie tereny mieszkaniowe (0,95%). Mniejsze obszary obejmują tereny przemysłowe, rekreacyjne, kolejowe oraz inne formy zabudowy.

Analizując potencjał rozwoju budownictwa mieszkaniowego na terenie gminy, należy zwrócić uwagę na ograniczoną dostępność terenów przeznaczonych pod zabudowę. Istnieje potrzeba realizacji różnorodnych form budownictwa, w tym zabudowy zorganizowanej, dostosowanej do potrzeb lokalnej społeczności. Preferowane lokalizacje to obszary w obrębie istniejących zespołów zabudowy, co umożliwi optymalne

wykorzystanie dostępnej przestrzeni, a także zachowanie funkcji miejskiej.

Należy jednak uwzględnić, że pewne obszary gminy mają ograniczenia budowlane. Do takich terenów zaliczają się doliny rzeczne, które są narażone na ryzyko powodziowe, obszary o płytkich wodach gruntowych, strome stoki lessowe (o nachyleniu powyżej 12%) oraz wąwozy, które mogą być podatne na osuwiska. Należy podkreślić, że wyznaczając obszary przeznaczone pod zabudowę, kluczowe jest uwzględnienie priorytetów stref ekonomicznych, uwarunkowań lokalizacyjnych oraz charakterystyki sąsiednich miejscowości, które mogą istotnie wpływać na kierunki i natężenie migracji.

W kontekście rozwoju zabudowy, szczególną uwagę należy zwrócić na grunty w okolicach Przecławia, w kierunku Łączek Brzeskich, gdzie grunty klasy V i VI, o ograniczonej przydatności rolniczej, stanowią naturalny zasób do przekształcenia. Ze względu na ich niewielką wartość rolniczą, stanowią one potencjał do zagospodarowania pod funkcje miejskie, takie jak zabudowa mieszkaniowa, infrastruktura, czy rozbudowa infrastruktury edukacyjnej. Przekształcenie tych terenów w obszary o charakterze miejskim może przynieść większe korzyści gospodarcze niż kontynuowanie działalności rolniczej na tym terenie.

W miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gminy Przecław wyznaczono tereny pod zabudowę usługowo-produkcyjną w miejscowości Rzemień.

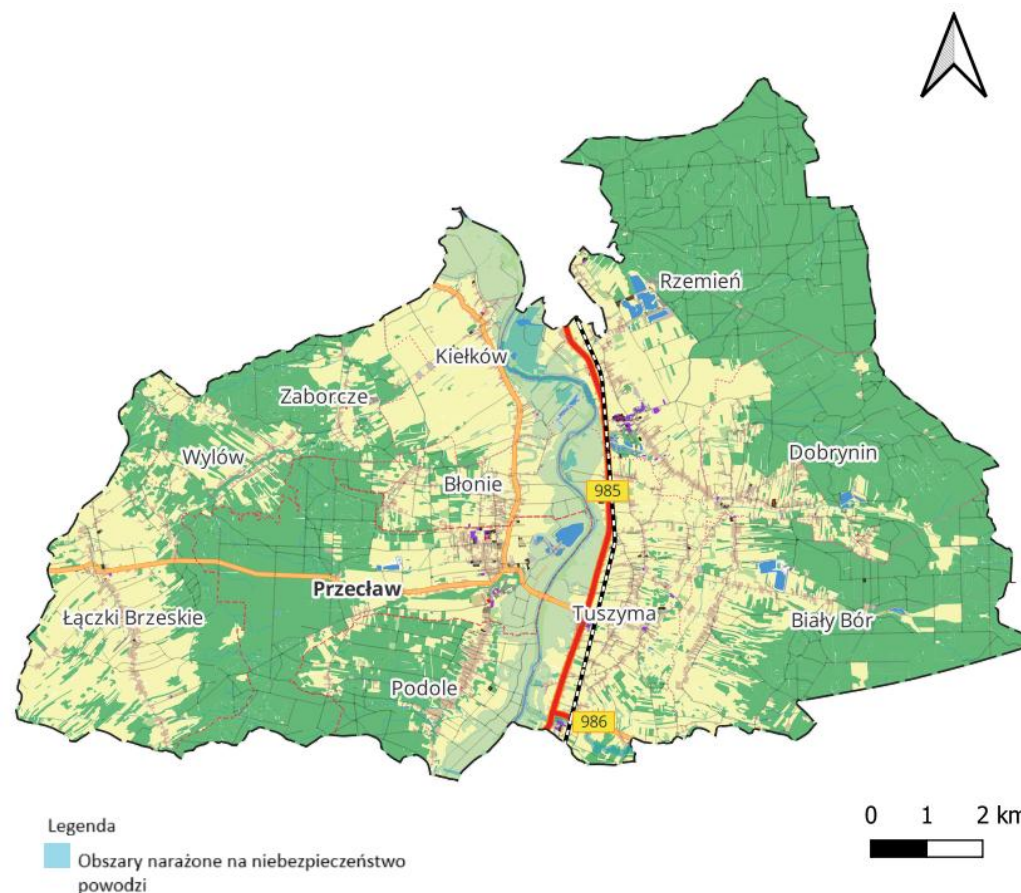
DIAGNOZA PRZESTRZENNA

ZAGROŻENIE POWODZIOWE

Wisłoka to rzeka będąca prawobrzeżnym dopływem Wisły, o długości 163,6 km i powierzchni zlewni wynoszącej 4110,2 km². Jej źródła znajdują się w województwie małopolskim, na wysokości około 600 m n.p.m., na południowym zboczu Dębiego Wierchu, pomiędzy Popowymi Wierchami a Kamiennym Wierchem.

Rzeka rozpoczyna swój bieg w Beskidzie Niskim, następnie przepływa przez Pogórze Jasielskie, Kotlinę Jasielsko-Krośnieńską, Pogórze Strzyżowskie oraz Pogórze Ciężkowickie, by dotrzeć do Kotliny Sandomierskiej. Wisłoka uchodzi do Wisły na 226,9 kilometrze jej biegu, poniżej Mielca, w rejonie miejscowości Gawłuszowice.

Na terenie gminy Przecław występują udokumentowane obszary szczególnego zagrożenia powodzią Q1% oraz Q10%, które zostały wyznaczone na mapach zagrożenia powodziowego sporządzonych przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej.

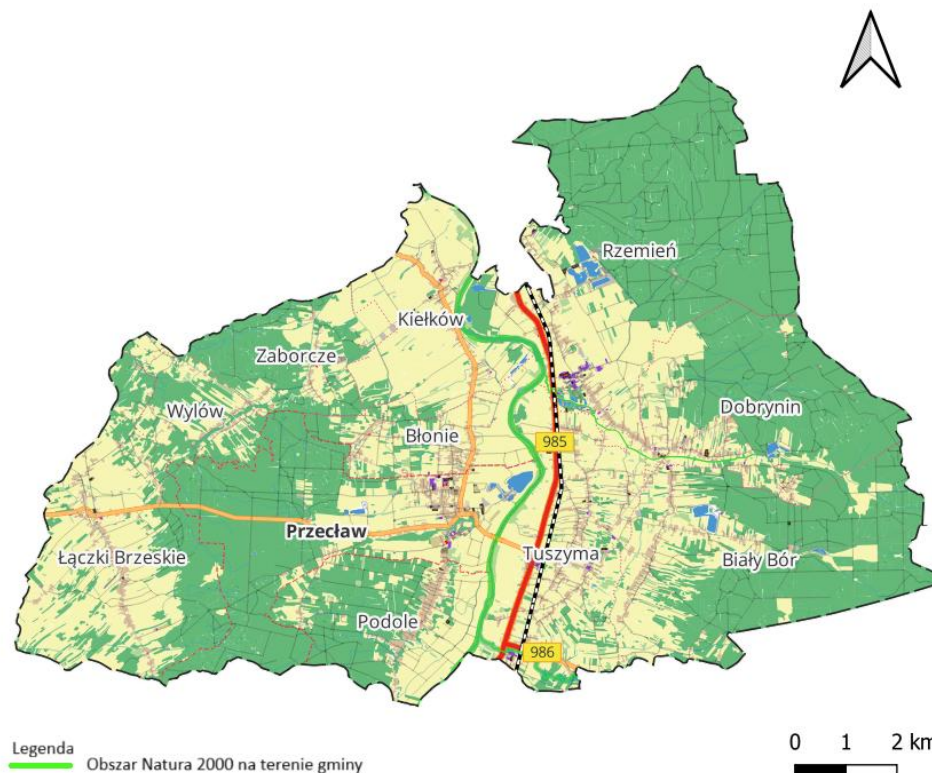
Obszary szczególnego zagrożenia powodzią Q1% oraz Q10% na terenie gminy (źródło: opracowanie własne na podstawie danych PGW Wody Polskie)

OCHRONA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

Gmina Przecław, leżąca w Kotlinie Sandomierskiej na terenie Doliny Dolnej Wisłoki, charakteryzuje się krajobrazem równinnym z lokalnymi wydrami porośniętymi lasami, urozmaiconym przez dolinę Wisłoki. Obszar ten obfituje w wyjątkowo cenne zasoby przyrodnicze, z których wiele objętych jest prawną ochroną. Do najważniejszych należą:

- Obszar Natura 2000 „Dolna Wisłoka z Dopływami”, chroniący ekosystemy rzeczne.
- Rezerваты przyrody: „Bagno Przecławskie” i „Końskie Błota”, zabezpieczające unikalne torfowiska.
- Mielecko-Kolbuszowsko-Głogowski Obszar Chronionego Krajobrazu, obejmujący tereny o wysokich walorach widokowych.
- Dwa korytarze ekologiczne o znaczeniu krajowym, które zapewniają ciągłość szlaków migracji dzikiej fauny.

Te zasoby stanowią ogromny potencjał dla rozwoju turystyki przyrodniczej, edukacji ekologicznej i form rekreacji opartych na bliskości natury. Ich ochrona jest jednak priorytetem, który musi być uwzględniany we wszystkich działaniach planistycznych i inwestycyjnych.

Obszary Natura 2000 na terenie gminy (źródło: opracowanie własne na podstawie danych GDOŚ)

DIAGNOZA PRZESTRZENNA

OCHRONA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

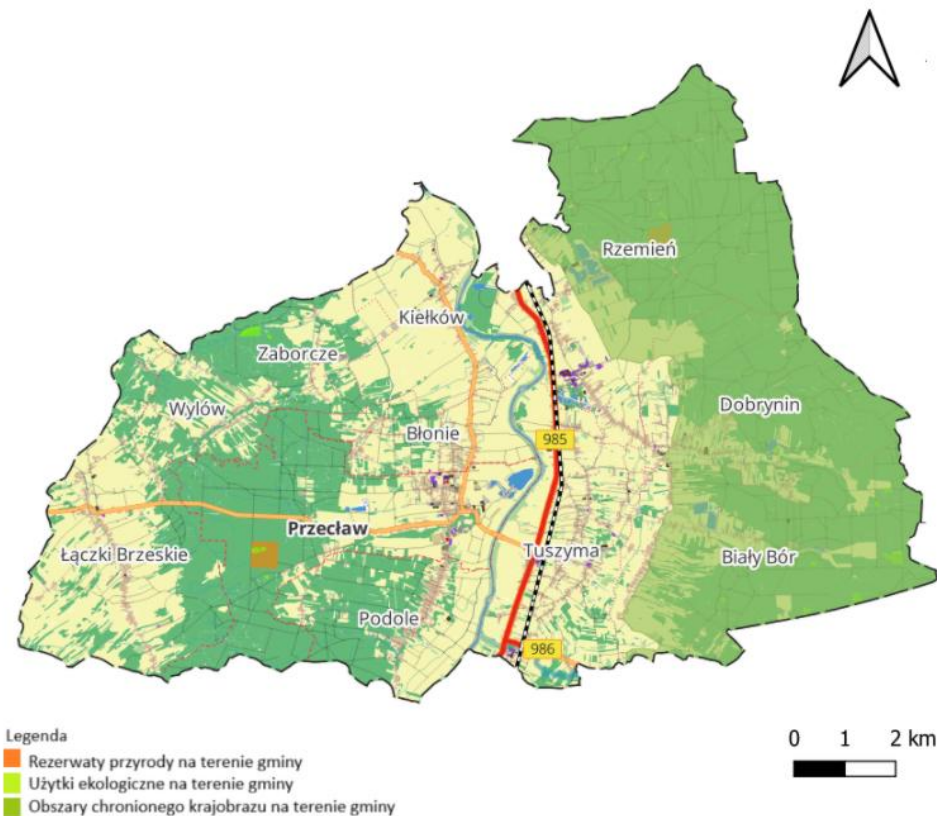
Na terenie Gminy Przecław występuje bogata różnorodność siedlisk i zbiorowisk roślinnych, w tym bory sosnowe, lasy mieszane, olsy, łąki kwaśne, szuwary oczeretowe, wydmy, oraz liczne łąki i zbiorowiska roślinne, co sprzyja dużej różnorodności gatunkowej roślin i zwierząt. Taki krajobraz stanowi cenny obszar do badań przyrodniczych i ochrony środowiska.

Zgodnie z danymi zamieszczonymi w Centralnym Rejestrze Form Ochrony Przyrody, na terenie Gminy Przecław znajduje się 20 użytków ekologicznych.

Ponadto, według danych zawartych w Centralnym Rejestrze Form Ochrony Przyrody, znajduje się jeden pomnik przyrody. Jest nim dąb szypułkowy „Krystyn” (*Quercus robur*) o imponujących rozmiarach – drzewo osiąga wysokość 22 metrów, jego obwód wynosi 609 cm, a pierśnica 194 cm. Szacowany wiek tego okazałego dębu to około 250 lat. Charakterystyczną cechą drzewa jest rozwidlony pień.

Największymi zbiornikami wód stojących są stawy rybne zlokalizowane we wsiach: Rzemień i Dobrynin. Licznie występują śródlęsne i śródpolne oczka wodne oraz stałe podmokłości terenu. Na terenie gminy występują również liczne kanały i rowy odwadniające.

Zachowanie i racjonalne wykorzystanie tych zasobów stanowi istotne wyzwanie i jednocześnie szansę na rozwój gminy w oparciu o jej naturalne atuty.

Rezerваты przyrody oraz użytki ekologiczne na terenie gminy (źródło: opracowanie własne na podstawie danych GDOŚ)

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA I KOMUNIKACYJNA

Gmina Przeclaw sprawnie realizuje zadania związane z utrzymaniem i rozwojem infrastruktury technicznej oraz świadczeniem usług komunalnych. Obejmuje to m.in. systemy wodociągowe i kanalizacyjne, gospodarkę ściekową, zaopatrzenie w energię elektryczną i gaz, a także gospodarowanie odpadami komunalnymi. Zakład Gospodarki Komunalnej w Przeclawiu Sp. z o.o. pełni kluczową rolę w zarządzaniu tymi usługami na terenie gminy, zapewniając odpowiednią infrastrukturę i bieżące jej utrzymanie.

Gmina posiada rozwiniętą sieć wodociągową, z której korzysta 97,5% budynków mieszkalnych. Wodociągiem zaopatrującym gminę jest wodociąg sieciowy Tuszyna. Sieć wodociągowa została zaprojektowana w formie układu pierścieniowego, co sprzyja stabilności i niezawodności dostaw wody do mieszkańców.

Funkcjonująca na tym terenie sieć kanalizacyjna obejmuje swoim zasięgiem 30,6% budynków mieszkalnych oraz 45% ogółu mieszkańców. Ścieki są kierowane do oczyszczalni ścieków w Błoniu, a pozostałe odprowadzane są przy użyciu taboru asenizacyjnego.

Gmina Przeclaw jest także w pełni zelektryfikowana, a dystrybucję energii elektrycznej prowadzi PGE S.A. Dystrybucją gazu zajmuje się Polska Spółka Gazownictwa.

Prowadzona jest gospodarka odpadami zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, dbając o ich segregację i prawidłowe zagospodarowanie.

W 2024 roku osiągnięto poziom recyklingu odpadów na poziomie 47,01%, co pozwala na spełnienie wymogów ustawowych w zakresie przygotowania do ponownego użycia i recyklingu.

W Gminie funkcjonuje Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK), który obsługuje mieszkańców. W 2024 roku wprowadzono ograniczenia dotyczące ilości przyjmowanych odpadów komunalnych, które miały na celu zmniejszenie napływu odpadów spoza gminy i pozwoliły uniknąć wzrostu opłat za ich gospodarowanie.

Planowane działania rozwojowe obejmują dalszą modernizację infrastruktury technicznej, w tym budowę zbiorników retencyjnych wody uzdatnionej w Tuszynie, co ma na celu zwiększenie efektywności gospodarki wodnej oraz poprawę bezpieczeństwa dostaw wody. Władze gminy koncentrują się na rozbudowie i modernizacji istniejących sieci oraz instalacji, aby sprostać rosnącym wymaganiom mieszkańców i zapewnić odpowiednią jakość świadczonych usług komunalnych.

Dzięki skutecznemu zarządzaniu infrastrukturą, w tym systemami wodociągowymi, kanalizacyjnymi i odpadowymi, możliwe jest zapewnienie wysokiej jakości usług, które odpowiadają na potrzeby lokalnej społeczności. Inwestycje te pozwalają na utrzymanie sprawnie funkcjonującej infrastruktury podstawowej, dostosowanej do dynamicznie rosnącej liczby mieszkańców i zmieniających się wyzwań.

DIAGNOZA PRZESTRZENNA

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA I KOMUNIKACYJNA

System transportowy gminy opiera się na korzystnym położeniu komunikacyjnym. Bliskość autostrady A4, przebieg dróg wojewódzkich nr 985 i 986 oraz linia kolejowa nr 25 zapewniają dobre powiązania z regionem.

Gmina Przecław dysponuje dobrze rozwiniętą siecią dróg gminnych, które odgrywają kluczową rolę w lokalnym systemie komunikacyjnym. Obejmują one zarówno drogi asfaltowe, jak i gruntowe, łączące poszczególne miejscowości w obrębie gminy oraz zapewniające dojazd do gmin sąsiednich.

Linie komunikacyjne regularne oraz użyteczności publicznej są realizowane przez gminną Spółkę "Dwa Brzegi". Spółka została utworzona w celu świadczenia usług przewozu osób. Jej głównym celem jest realizacja zbiorowych potrzeb lokalnej społeczności poprzez wykonywanie zadań transportowych będących częścią obowiązków własnych gminy.

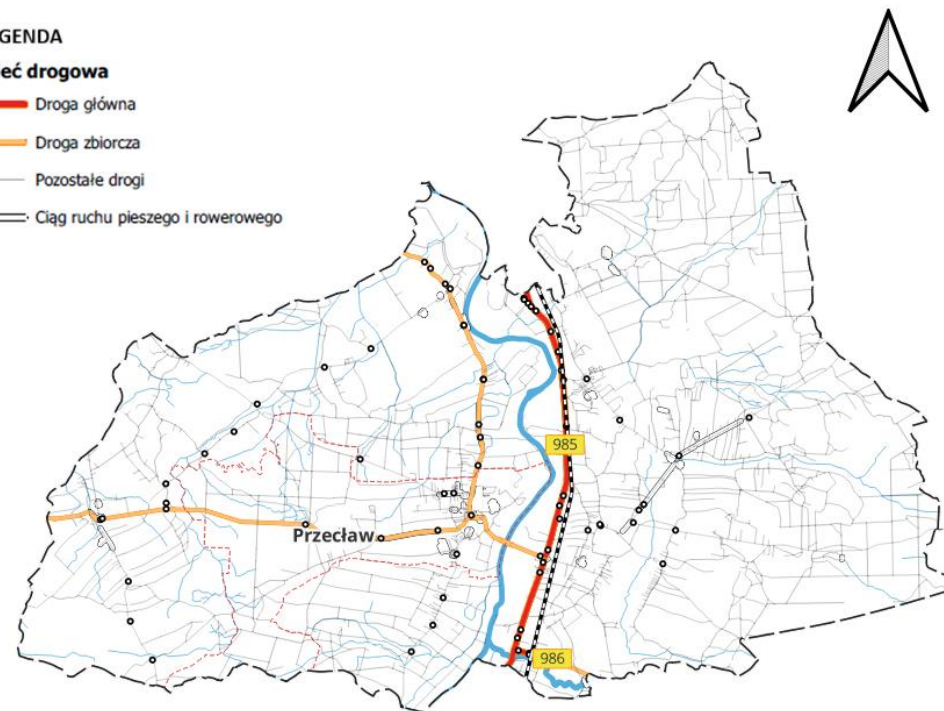
Analiza infrastruktury lokalnej, wsparta opiniami mieszkańców, ujawnia istotne słabości:

- Niewystarczająca sieć ścieżek rowerowych
- Potrzeba poprawy oświetlenia dróg, co bezpośrednio wpływa na bezpieczeństwo
- Ograniczona dostępność transportu publicznego w niektórych, peryferyjnych częściach gminy

LEGENDA

Sieć drogowa

- Droga główna
- Droga zbiorcza
- Pozostałe drogi
- Ciąg ruchu pieszego i rowerowego

Transport publiczny w gminie Przecław (źródło: opracowanie własne na podstawie BDOT10k)

Analiza SWOT stanowi istotny element diagnozy strategicznej, umożliwiającą kompleksową ocenę potencjału rozwojowego gminy oraz identyfikację głównych czynników wewnętrznych i zewnętrznych wpływających na kierunki jej rozwoju. Uwzględnia ona zarówno mocne, jak i słabe strony – czyli cechy wewnętrzne gminy, które odpowiednio wykorzystane bądź skorygowane mogą wpłynąć na jej pozycję rozwojową – jak również szanse i zagrożenia wynikające z uwarunkowań zewnętrznych, na które gmina nie ma bezpośredniego wpływu, ale które powinna uwzględnić w planowaniu strategicznym.

Analiza SWOT pozwala zatem uchwycić zarówno potencjały, jak i ograniczenia, które należy uwzględnić przy formułowaniu celów strategicznych oraz działań rozwojowych.

Jak interpretować pola macierzy SWOT?

MOCNE STRONY

Czynniki korzystne dla rozwoju gminy, na które gmina ma istotny wpływ poprzez swoje działania i decyzje

SŁABE STRONY

Czynniki niekorzystnie wpływające na sytuację w gminie, które w dużej mierze wynikają z działań podejmowanych w gminie

SZANSE

Czynniki pozytywnie wpływające na sytuację w gminie, które mają charakter zewnętrzny i nie wynikają bezpośrednio z działań podejmowanych w gminie

ZAGROŻENIA

Czynniki negatywnie wpływające na sytuację w gminie, które mają charakter zewnętrzny i nie wynikają bezpośrednio z działań podejmowanych w gminie

ANALIZA SWOT – DIAGNOZA SYTUACJI OBECNEJ W GMINIE

Na podstawie przeprowadzonej diagnozy wypracowano analizę SWOT, która umożliwia kompleksową ocenę potencjału rozwojowego gminy oraz identyfikację głównych czynników wewnętrznych i zewnętrznych wpływających na kierunki jej rozwoju. Analiza SWOT pozwala zatem uchwycić zarówno potencjały, jak i ograniczenia, które należy uwzględnić przy formułowaniu celów strategicznych oraz działań rozwojowych.

MOCNE STRONY

- Aktywność w zakresie organizacji wydarzeń i inicjatyw lokalnych
- Aktywność Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
- Współpraca z organizacjami pozarządowymi
- Aktywność kulturalna, w tym działalność Domu Kultury w Przecławiu
- Występowanie na terenie gminy terenów inwestycyjnych
- Dobrze rozwinięta infrastruktura sportowa
- Rozbudowana sieć wodociągowa

SŁABE STRONY

- Ograniczona sieć tras rowerowych
- Słabo rozwinięte poczucie tożsamości lokalnej mieszkańców
- Niewykorzystane możliwości w zakresie przyciągania inwestycji
- Utrudniony dostęp do transportu zbiorowego
- Nierówny poziom dostępności usług publicznych na terenie Gminy
- Niski stopień skanalizowania obszaru
- Braki w infrastrukturze dedykowanej młodzieży
- Niewystarczające formy przekazu informacji do niektórych grup społecznych (młodzież, seniorzy)

SZANSE

- Rozwijająca się współpraca funkcjonalna z miastem Mielec (wspólne projekty, inicjatywy instytucjonalne)
- Potencjał turystyczny Gminy
- Bogactwo dziedzictwa kulturowego i obecność licznych zabytków
- Atrakcyjne położenie geograficzne
- Dogodne połączenia drogowe i kolejowe z Mielcem oraz Dębicą
- Wysoki poziom bezpieczeństwa i niska przestępczość
- Wartościowe walory przyrodnicze i krajobrazowe
- Sprzyjające warunki do rozwoju lokalnej przedsiębiorczości, zwłaszcza małych firm

ZAGROŻENIA

- Postępujące zmiany klimatyczne, w tym rosnące ryzyko powodzi
- Problemy z dostępem do szybkiego Internetu na wybranych obszarach Gminy
- Niski poziom bezpieczeństwa na drogach lokalnych
- Ograniczona dostępność usług opieki zdrowotnej
- Słabo rozwinięta infrastruktura turystyczna
- Niewystarczająca oferta usług komercyjnych i publicznych

3 Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy

MODEL STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ GMINY PRZECŁAW

Model stanowi opis długofalowej, strategicznej koncepcji rozwoju gminy, wypracowanej w oparciu o analizę uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych, rozpoznane potrzeby rozwojowe oraz dostępne zasoby i potencjały. Uwzględnia on specyfikę jednostki samorządowej, a także jej wewnętrzne zróżnicowanie przestrzenne, przyrodniczo-klimatyczne, społeczne i gospodarcze.

W modelu określono obszary kluczowe z punktu widzenia realizacji celów rozwojowych (drzewo celów strategicznych znajduje się na stronach 36-45), wskazano tereny wymagające szczególnej ochrony, obszary rekomendowanego rozwoju oraz zidentyfikowano powiązania funkcjonalne zachodzące pomiędzy poszczególnymi częściami gminy.

Polityka przestrzenna gminy skupia się na kilku zasadniczych aspektach związanych z rozwojem turystyki, eliminacją potencjalnych konfliktów przestrzennych, kontrolą rozwoju zabudowy oraz zapewnieniem ładu przestrzennego. Rekomendacje dla polityki przestrzennej opracowano z zachowaniem spójności z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego – Podkarpackie 2030 oraz Strategia Rozwoju Województwa – Podkarpackie 2030 oraz innych dokumentów krajowych i wojewódzkich.

Wszystkie przedstawione kierunki działań oraz ustalenia i rekomendacje dotyczące prowadzenia i kształtowania polityki rozwoju zostały opracowane w oparciu o wyznaczone drzewo celów, w tym filary oraz przypisane im cele strategiczne i operacyjne, zapewniając spójność i logiczną konsekwencję działań strategicznych:

1. Rozwój społeczny i kapitał ludzki

2. Lokalne zasoby jako fundament rozwoju gospodarczego

3. Przestrzeń przyjazna mieszkańcom i zrównoważony rozwój

4. Sprawne zarządzanie i bezpieczeństwo publiczne

Ustalenia i rekomendacje dotyczące prowadzenia oraz kształtowania polityki rozwoju Gminy Przecław powiązane z odpowiednimi celami strategicznymi (szczegółowy opis znajduje się na stronach 47–53).

Elementy struktury funkcjonalno-przestrzennej wskazują przykładowe projekty strategiczne, które są zgodne i komplementarne z projektami przewidzianymi na poziomie krajowym oraz wojewódzkim. Na modelu przedstawiono wybrane elementy projektów strategicznych wraz z schematycznym rozmieszczeniem przykładowych inwestycji.

Przedstawiony katalog ma charakter otwarty i nie wyczerpuje wszystkich możliwych przedsięwzięć inwestycyjnych, jakie mogą zostać podjęte na terenie gminy Przecław. W miarę pojawiających się potrzeb oraz możliwości organizacyjnych i finansowych dopuszcza się realizację dodatkowych inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym (katalog projektów strategicznych znajduje się na stronach 76-78).

MODEL STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ GMINY PRZECŁAW

LEGENDA

 Granica Gminy

Struktura osadnicza

 Miasto

 Sołectwo

 Granica sołectw

Lokalny układ komunikacyjny - elementy sieci transportowej

 Droga główna

 Droga zbiorcza

 Pozostałe drogi

 Linia kolejowa

 Przystanki autobusowe

 Ciąg ruchu pieszego i rowerowego

 Koncepcja Euro Velo 4
- koncepcja sieci korytarzy tras rowerowych na terenie Województwa Podkarpackiego

 Koncepcja Velo Wisłoka
- koncepcja sieci korytarzy tras rowerowych na terenie Województwa Podkarpackiego

 Główne kierunki komunikacyjne

Obszary funkcjonalno-przestrzenne - tereny istniejącej zabudowy

 Handlowo-usługowa

 Jednorodzinna

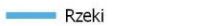
 Wielorodzinna

 Przemysłowo-składowa

 Pozostała zabudowa

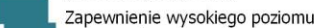
Uwarunkowania wodne

 Strumienie i potoki

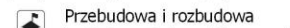
 Rzeki

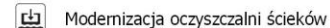
Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej gminy

 Poprawa jakości usług publicznych i efektywności zarządzania gminą
- Poprawa infrastruktury podstawowej i dostępności transportowej (cel strategiczny 6 i 7)

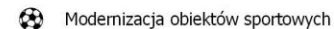
 Zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa publicznego (cel strategiczny 7)

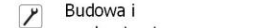
Wybrane elementy projektów strategicznych - schematyczne rozmieszczenie przykładowych inwestycji

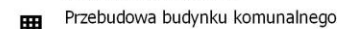
 Przebudowa i rozbudowa budynku szkoły podstawowej

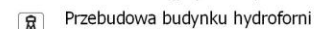
 Modernizacja oczyszczalni ścieków

 Przebudowa świetlicy

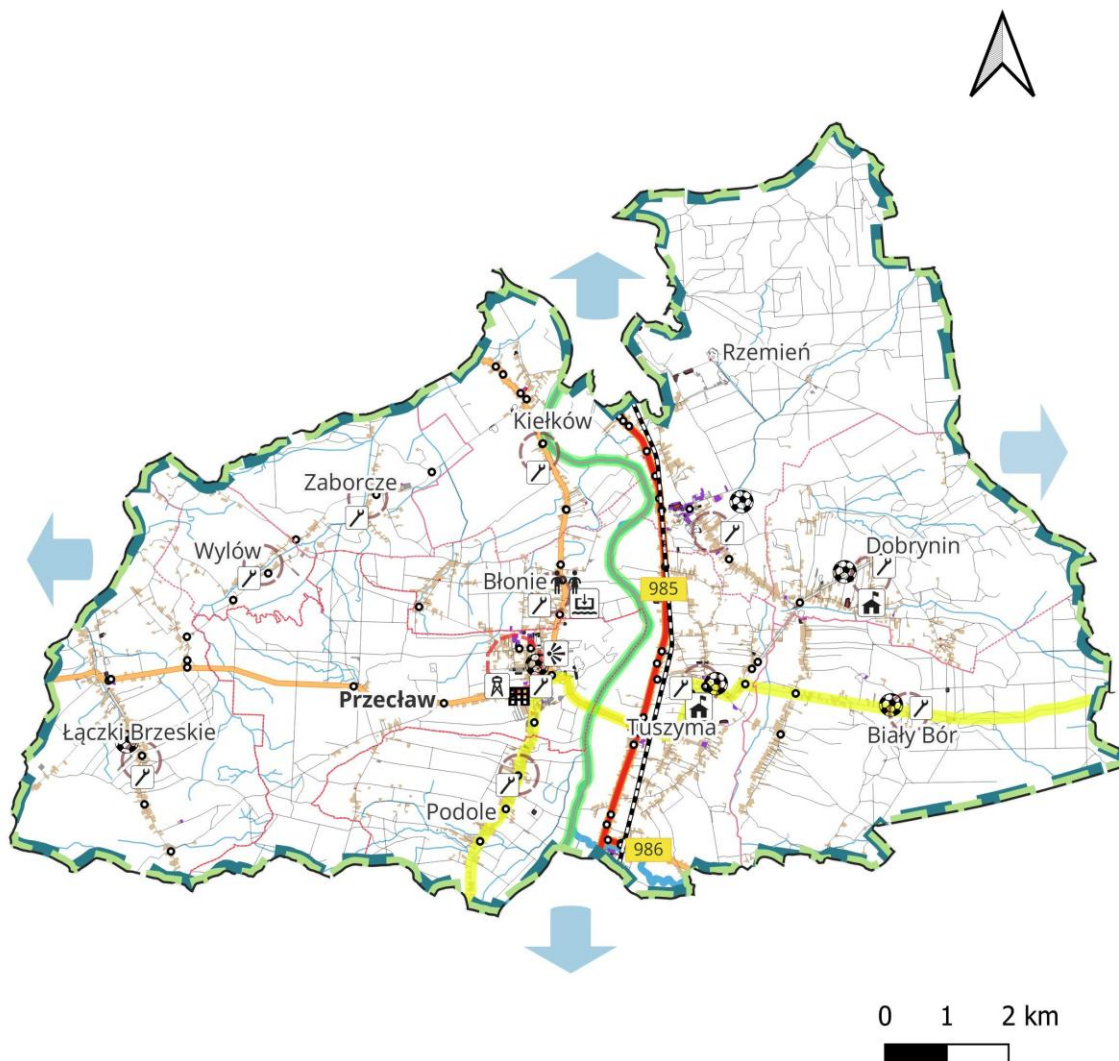
 Modernizacja obiektów sportowych

 Budowa i modernizacja infrastruktury technicznej, w tym komunikacyjnej

 Przebudowa budynku komunalnego w Przecławiu, na potrzeby Centrum Usług Społecznych

 Przebudowa budynku hydroforni w Przecławiu, na potrzeby magazynów obrony cywilnej

 Poprawa efektywności energetycznej w budynku Szkoły Podstawowej w Przecławiu

MODEL STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ GMINY PRZECŁAW

LEGENDA

 Granica Gminy

Obszary chronione i powiązania przyrodnicze

- Użytki ekologiczne
- Granica Obszaru Chronionego Krajobrazu
- Obszar Natura 2000
- Rezerwaty przyrody
- Korytarze ekologiczne
- Pomniki przyrody

Obszary funkcjonalno-przestrzenne - struktura użytkowania gruntów

Tereny istniejącej zabudowy

- Handlowo-usługowa
- Jednorodzinna
- Wielorodzinna
- Przemysłowo-składowa
- Pozostała zabudowa

Pozostałe tereny

- Teren leśny i zadrzewiony
- Tereny roślinności krzewiastej
- Tereny upraw trwałych
- Tereny roślinności trawiastej
- Tereny upraw na gruntach ornych
- Grunty nieużytkowane
- Place

Uwarunkowania wodne

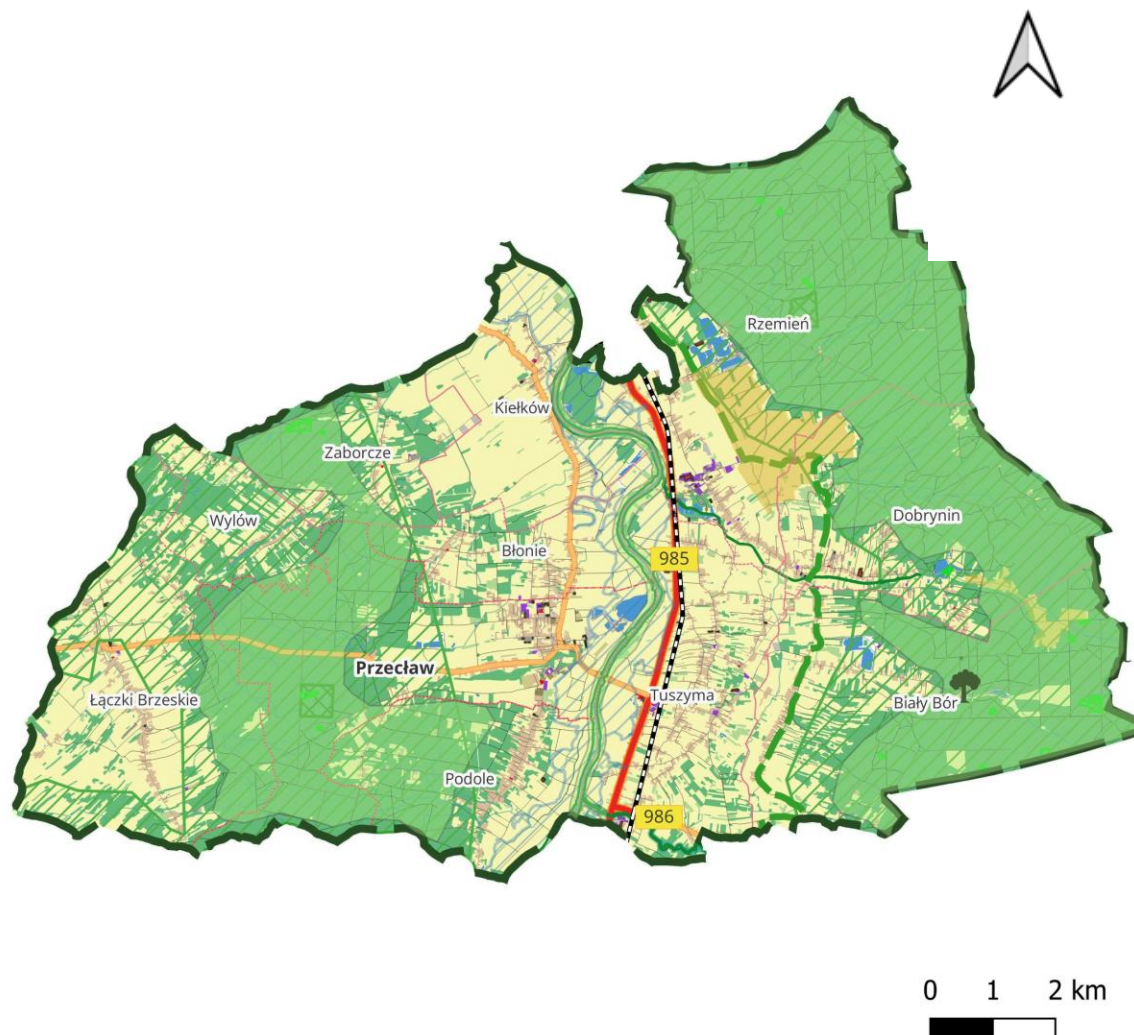
- Rzeki
- Strumienie i potoki
- Wody powierzchniowe
- Obszary zagrożone występowaniem powodzi

Lokalny układ komunikacyjny - elementy sieci transportowej

- Droga główna
- Droga zbiorcza
- Droga lokalna
- linia kolejowa

Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej gminy

- Zapewnienie ładu przestrzennego oraz zrównoważonego zarządzania środowiskiem przyrodniczym (cel strategiczny 5)
- Krajobrazy priorytetowe - ochrona krajobrazu, wg Audytu Krajobrazowego Województwa Podkarpackiego, (cel strategiczny 5)
- Odpowiedzialne wykorzystanie zasobów do rozwoju turystyki i rekreacji (cel strategiczny 5)

MODEL STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ GMINY PRZECŁAW

LEGENDA

 Granica Gminy

Elementy infrastruktury społecznej

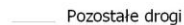
- Sportowo-rekreacyjne
- Wypoczynkowe
- Administracyjne
- Religijne
- Społeczne
- Edukacja
- Zabytkowo-kulturalne
- Pomniki przyrody

Struktura osadnicza

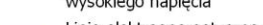
 Koncentracja działań społecznych

- Miasto
- Sołectwo
- Granica sołectw

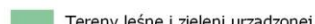
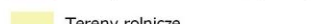
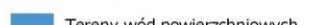
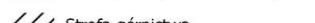
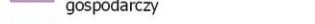
Lokalny układ komunikacyjny - elementy sieci transportowej

- Droga główna
- Droga zbiorcza
- Pozostałe drogi

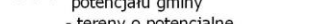
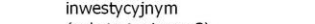
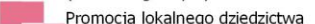
Infrastruktura techniczna

- Linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia
- Linie elektroenergetyczne średniego napięcia

Obszary funkcjonalno-przestrzenne

- Tereny istniejącej zabudowy
- Tereny leśne i zieleni urządzonej
- Tereny rolnicze
- Tereny wód powierzchniowych
- Strefa górnictwa
- Kompleks przemysłowo gospodarczy
- Kompleks zabytkowo-historyczny

Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej gminy

- Wykorzystanie gospodarczego potencjału gminy - tereny o potencjalne inwestycyjnym (cel strategiczny 3)
- Promocja lokalnego dziedzictwa historycznego i kulturowego (cel strategiczny 2)
- Poprawa jakości i dostępności przestrzeni publicznych - tereny predysponowane do rozwoju funkcji mieszkaniowej (cel strategiczny 4)
- Kontynuacja istniejącej struktury zabudowy, z możliwością jej uzupełnienia (cel strategiczny 4)

4

Rozwój strategiczny Gminy w latach 2026 - 2036

MISJA I WIZJA GMINY

Na bazie wniosków, trendów, obserwacji, przeprowadzonych badań oraz rewizji dokumentów (w tym dokumentów strategicznych) zostały zdefiniowane misja oraz wizja. Ponadto wypracowane zostały cztery filary rozwoju Gminy Przecław, na których oparte zostały cele strategiczne oraz powiązane z nimi cele operacyjne i wynikające z nich proponowane kierunki działań.

MISJA

Misja stanowi fundament niniejszej Strategii, definiując cel działania gminy i zobowiązania wobec społeczności.

Misją Gminy Przecław jest budowanie wspólnoty opartej na aktywności i integracji mieszkańców, wspieranie lokalnej przedsiębiorczości i kultury, tworzenie przyjaznej i bezpiecznej przestrzeni do życia oraz zapewnianie sprawnego i odpowiedzialnego zarządzania zasobami gminy z poszanowaniem środowiska naturalnego.

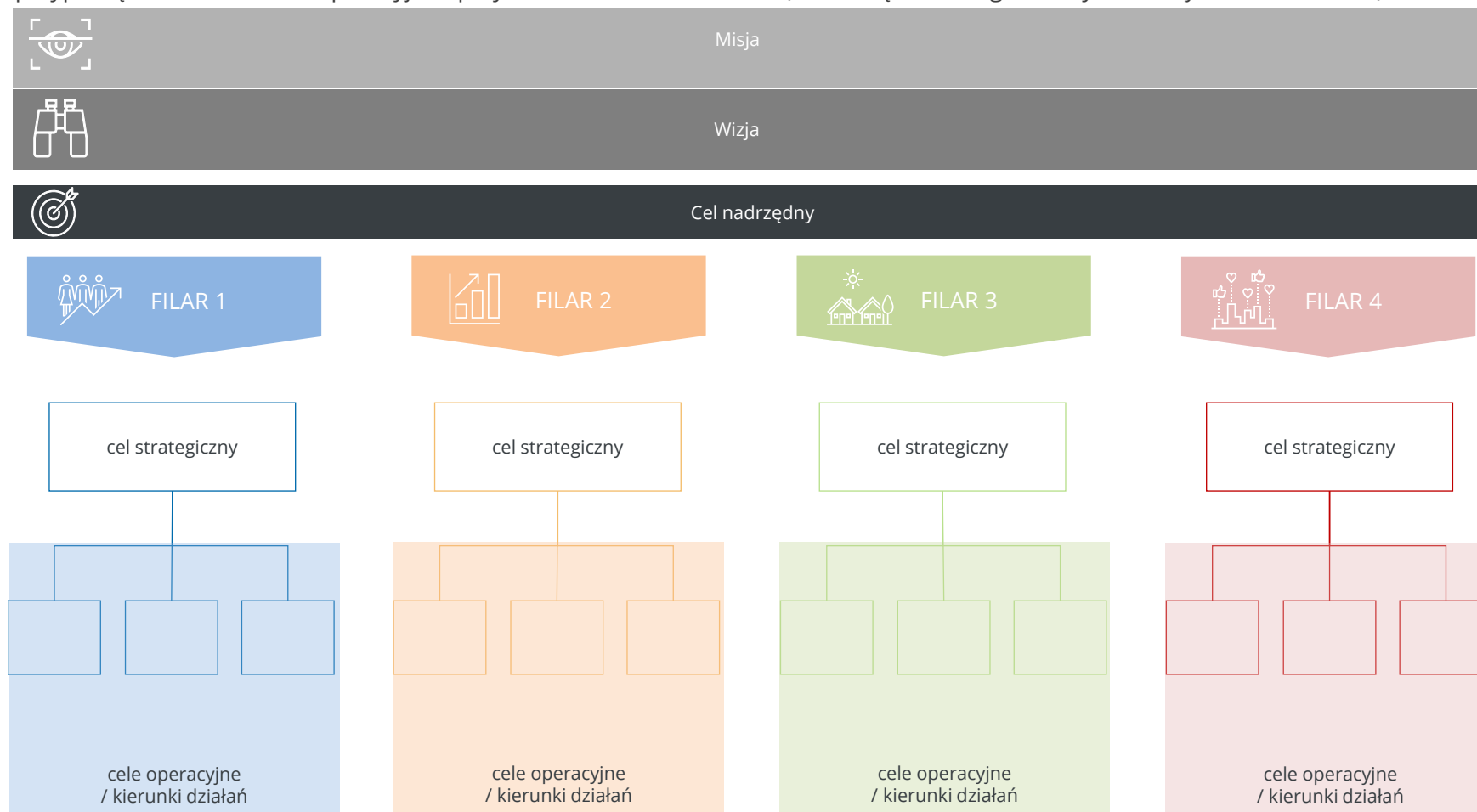
WIZJA

Wizja stanowi inspirującą wizję przyszłości, do której dąży gmina. Jest to obraz pożądanego stanu, jaki chcemy osiągnąć, zaznaczając unikalne cechy i korzyści, jakie oferuje społeczności lokalnej.

Gmina Przecław to nowoczesna, zintegrowana i bezpieczna wspólnota, w której mieszkańcy czują się współgospodarzami, korzystają z bogatej oferty kulturalnej i społecznej, a lokalna gospodarka rozwija się w oparciu o unikalne zasoby i potencjał gminy. To przestrzeń harmonijna i zielona, oferująca wysoką jakość życia, atrakcyjna dla mieszkańców, przedsiębiorców oraz gości.

FILOZOFIA DRZEWA CELÓW

Punktem wyjścia dla zdefiniowania drzewa celów były sformułowane misja i wizja Strategii Rozwoju Gminy Przecław na lata 2026-2036. Z misji i wizji wynika cel nadrzędny, którego realizacja będzie oparta o cztery filary realizowane przez cele strategiczne, przyporządkowane im cele operacyjne i przykładowe kierunki działań (stanowiące katalog otwarty, możliwy do rozszerzania).

DRZEWO CELÓW STRATEGICZNYCH I OPERACYJNYCH

FILARY	 Rozwój społeczny i kapitał ludzki	 Lokalne zasoby jako fundament rozwoju gospodarczego	 Przestrzeń przyjazna mieszkańcom i zrównoważony rozwój	 Sprawne zarządzanie i bezpieczeństwo publiczne
CELE STRATEGICZNE	1. Wzmacnianie integracji społecznej i partycypacji mieszkańców 2. Budowanie tożsamości lokalnej oraz promocja dziedzictwa kulturowego	3. Wykorzystanie gospodarczego potencjału gminy	4. Poprawa jakości i dostępności przestrzeni publicznych 5. Zapewnienie ładu przestrzennego oraz zrównoważonego zarządzania środowiskiem przyrodniczym	6. Poprawa jakości usług publicznych i efektywności zarządzania gminą 7. Zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa publicznego
CELE OPERACYJNE	1.1. Wzmacnianie postaw obywatelskich 1.2. Podnoszenie jakości i wspieranie działalności lokalnych organizacji pozarządowych 1.3 Rozwój i wsparcie lokalnej kultury, inicjatyw oraz talentów 2.1. Tworzenie i rozwój miejsc spotkań dla wszystkich grup mieszkańców 2.2. Poszerzenie oferty wydarzeń kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych dostępnych dla różnych grup społecznych 2.3 Promocja lokalnego dziedzictwa historycznego i kulturowego	3.1. Kompleksowe wsparcie rozwoju MŚP 3.2. Kształtowanie kultury przedsiębiorczości 3.3. Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej gminy 3.4 Rozwój lokalnych produktów i usług opartych na zasobach gminy	4.1 Zwiększenie dostępności i atrakcyjności przestrzeni publicznych dla wszystkich grup społecznych 4.2 Rozwój zróżnicowanych i zrównoważonych form mieszkalnictwa 5.1 Odpowiedzialne wykorzystanie zasobów do rozwoju turystyki i rekreacji 5.2 Wzmacnianie zielonej i niebieskiej infrastruktury 5.3 Ochrona krajobrazu	6.1 Poprawa infrastruktury podstawowej i dostępności transportowej 6.2 Podnoszenie standardów zarządzania, współpracy i komunikacji z mieszkańcami 6.3 Wsparcie i rozwój usług publicznych 7.1. Rozwój systemu ostrzegania i reagowania na zagrożenia 7.2 Wzmacnianie bezpieczeństwa w ruchu drogowym 7.3 Wdrażanie działań adaptacyjnych do zmian klimatycznych

CEL STRATEGICZNY 1: Wzmacnianie integracji społecznej i partycypacji mieszkańców

Filar strategii: Rozwój społeczny i kapitał ludzki

Rezultat działań

Gmina Przecław będzie budować współodpowiedzialną wspólnotę, w której mieszkańcy będą realnie współdecydować o sprawach lokalnych. Zostaną uruchomione cykliczne inicjatywy pobudzające zainteresowanie życiem gminy, przeciwdziałające bierności i wzmacniające zaufanie społeczne; powstaną stałe formaty dialogu dopasowane do potrzeb wszystkich grup mieszkańców. Gmina będzie profesjonalizować trzeci sektor: podniesie świadomość roli NGO, włączając organizacje w realizację celów rozwojowych. Kultura stanie się dźwignią kapitału społecznego: gmina będzie animować inicjatywy oddolne, wspierać twórców i talenty (np. stypendia, udostępnianie przestrzeni) oraz rozwijać partnerstwa międzysektorowe NGO-szkóły-biznes-samorząd.

Realizacja filaru podniesie stopień aktywności mieszkańców, którzy będą mogli włączyć się w życie gminy i trwały wzrost inicjatyw oddolnych oraz wolontariatu. Dodatkowo wpłynie na większą aktywność oraz profesjonalizację NGO wraz ze skuteczniejszym pozyskiwaniem środków zewnętrznych. W całej gminie zwiększy się dostępność i frekwencja wydarzeń kulturalnych, sportowych i edukacyjnych, pojawią się stałe programy stypendialne dla talentów, a jakość współpracy mieszkańcy-urząd wyrażnie się poprawą, co potwierdzą badania satysfakcji.

Przykładowi interesariusze/partnerzy

Wewnętrzni:

- Burmistrz
- Rada Miejska
- Urząd Miejski: promocja/komunikacja, polityka społeczna/MOPS, edukacja, kultura (GOK, biblioteka), sport (OSiR)
- Szkoły/przedszkola
- Ciało dialogu

Zewnętrzni:

- Mieszkańcy (dzieci, młodzież, dorośli, seniorzy, osoby z niepełnosprawnościami)
- Lokalni ambasadorzy
- NGO i grupy nieformalne
- Parafie/kościół
- Media lokalne i twórcy treści

Cele operacyjne i przykładowe kierunki działań

1.1. Wzmacnianie postaw obywatelskich

- Realizacja przedsięwzięć nakierowanych na zainteresowanie mieszkańców lokalnymi sprawami
- Prowadzenie inicjatyw przeciwdziałających bierności i bezradności obywatelskiej
- Inicjowanie działań wzmacniających zaufanie społeczne
- Wdrażanie rozwiązań służących współdecydowaniu
- Tworzenie przestrzeni do spotkań i debat (np. cykle „rozmów o gminie”)

1.2. Podnoszenie jakości i wspieranie działalności lokalnych organizacji pozarządowych

- Zwiększanie wiedzy mieszkańców na temat działania organizacji pozarządowych
- Prowadzenie szkoleń i doradztwa w zakresie zagadnień związanych z działalnością organizacji pozarządowej
- Wzmocnienie powiązań NGO w realizację celów rozwojowych gminy
- Budowanie sieci i partnerstw

1.3. Rozwój i wsparcie lokalnej kultury, inicjatyw oraz talentów

- Animacja życia kulturalnego i rozwój inicjatyw oddolnych
- Wsparcie dla twórców, zespołów i artystów lokalnych
- Promowanie i premiowanie talentów z różnych obszarów (kultura i sztuka, sport, nauka, biznes itp.)
- Rozwój partnerstw i współpracy międzysektorowej w kulturze, sporcie, nauce (np. NGO, przedsiębiorcy, szkoły, samorząd)
- Ochrona dziedzictwa kulturowego i zabytków

CEL STRATEGICZNY 2: Budowanie tożsamości lokalnej oraz promocja dziedzictwa kulturowego

Filar strategii: Rozwój społeczny i kapitał ludzki

Rezultat działań

Gmina Przecław będzie kształtować sieć otwartych, dostępnych i atrakcyjnych miejsc spotkań, które staną się naturalnymi „magnesami” integrującymi wszystkie grupy mieszkańców. Zostaną stworzone i rozwinięte przestrzenie publiczne oraz infrastruktura społeczno-kulturalna, a ich program wypełnią inicjatywy oddolne wspierane mikrograntami. Oferta kulturalna, rekreacyjna i sportowa będzie międzypokoleniowa i włączająca, oparta na stałych, rozpoznawalnych cyklach wydarzeń. Gmina będzie promować istniejące miejsca i ułatwiać ich wykorzystanie przez mieszkańców, szkoły, NGO i partnerów prywatnych. Jednocześnie wzmocni promocję dziedzictwa – poprzez edukację, projekty interpretacyjne i wydarzenia, a także wsparcie lokalnych twórców i pasjonatów historii, którzy współtworzą narrację o Przecławiu. Spójny kalendarz wydarzeń i identyfikacja wizualna zbudują wyrazistą markę miejsca, łącząc codzienne praktyki sąsiedzkie z „flagowymi” świętami gminy.

Zwiększy się regularne korzystanie z sieci miejsc spotkań oraz udział w zróżnicowanych wydarzeniach, co wzmocni więzi społeczne. Dziedzictwo i lokalni twórcy zostaną lepiej wyeksponowani, budując rozpoznawalną markę Przecławia i większą obecność w mediach oraz turystyce.

Przykładowi interesariusze/partnerzy

Wewnętrzni:

- Burmistrz, Rada Miejska
- Urząd Miejski – wydziały/komórki odpowiedzialne za promocję i turystykę oraz planowanie przestrzenne, edukację, inwestycje oraz utrzymanie zieleni
- GOK/biblioteka/OSiR
- Szkoły

Zewnętrzni:

- Mieszkańcy i użytkownicy przestrzeni
- Twórcy i zespoły
- Goła gospodyń/OSP
- Stowarzyszenia historyczne/regionaliści, przewodnicy/organizatorzy wydarzeń, lokalne grupy działania
- Lokalne media
- Parafie.

Cele operacyjne i przykładowe kierunki działań

2.1. Tworzenie i rozwój miejsc spotkań dla wszystkich grup mieszkańców

- Kreowanie atrakcyjnych przestrzeni publicznych
- Rozwój infrastruktury społeczno-kulturalnej
- Wsparcie dla inicjatyw oddolnych wykorzystujących miejsca spotkań (np. program mikrograntów na organizację wydarzeń lokalnych w istniejących przestrzeniach)
- Rozwój oferty międzypokoleniowej i integracyjnej
- Promocja istniejących miejsc spotkań i możliwości ich wykorzystania
- Tworzenie przestrzeni dla różnych grup mieszkańców, uwzględniając potrzeby osób młodych oraz seniorów

2.2. Poszerzenie oferty wydarzeń kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych dostępnych dla różnych grup społecznych

- Rozwój cyklicznych i rozpoznawalnych imprez
- Organizacja wydarzeń dla różnych grup wiekowych i społecznych (dzieci, młodzież, seniorzy, osoby z niepełnosprawnościami)

2.3. Promocja lokalnego dziedzictwa historycznego i kulturowego

- Wspieranie działań lokalnych twórców i pasjonatów historii
- Organizacja wydarzeń i projektów promujących tradycję
- Edukacja i popularyzacja historii lokalnej

CEL STRATEGICZNY 3: Wykorzystanie gospodarczego potencjału gminy

Filar strategii: Lokalne zasoby jako fundament rozwoju gospodarczego

Rezultat działań

Gmina Przecław będzie rozwijać gospodarkę opartą na lokalnych zasobach, z MŚP jako kręgosłupem i czytelnymi standardami obsługi „one-stop-shop” (case manager, szybkie procedury). Zostaną uruchomione programy dla przedsiębiorczości (edukacja, mentoring, ścieżki dla kobiet/młodych/50+, modele społeczne), a Rada Biznesu zapewni stały dialog i korekty działań. Gmina przygotuje i uzbroi tereny inwestycyjne, zbuduje ofertę „Invest in Przecław” i system aktywnego pozyskiwania inwestorów (CRM leadów, współpraca ponadlokalna), równolegle wspierając cyfryzację i zieloną transformację firm. Powstanie marka parasolowa typu „Made in Przecław”, krótkie łańcuchy dostaw i sieć producentów, co połączy lokalne wytwórstwo z turystyką i rozpoznawalnością gminy.

Wzrośnie liczba i przeżywalność nowych firm, skróci się czas załatwiania spraw w urzędzie, a MŚP pozyskają więcej środków zewnętrznych, w tym na cyfryzację i zielone inwestycje; pojawiają się nowe projekty inwestycyjne i miejsca pracy oraz pierwsze nowe rynki eksportowe. Marka lokalna zwiększy sprzedaż lokalnych produktów i widoczność gminy, a satysfakcja przedsiębiorców z obsługi i współpracy z samorządem wyraźnie się poprawi.

Przykładowi interesariusze/partnerzy

Wewnętrzni:

- Burmistrz, Rada Miejska
- Urząd Miejski – wydziały/komórki z obszarów: rozwój/obsługa inwestorów, fundusze zewnętrzne, planowanie przestrzenne, inwestycje i drogi, promocja gospodarcza
- Jednostki organizacyjne oraz spółki gminne/zakłady komunalne
- Ciała doradcze i społeczne: sołtysi i rady sołeckie, rady osiedli itp.

Zewnętrzni:

- MŚP i firmy rodzinne oraz inne przedsiębiorstwa działające w gminie
- Kłasy/izby i instytucje otoczenia biznesu
- Deweloperzy/biura projektowe, banki/BGK, fundusze i agencje (PARP/PFR/ARP/PAIH)
- PUP/WUP
- Uczelnie/centra transferu

Cele operacyjne i przykładowe kierunki działań

3.1. Kompleksowe wsparcie rozwoju MŚP

- Premiowanie i promowanie
- Zapewnianie wysokiej jakości obsługi
- Pozostawanie w bieżącym kontakcie z przedsiębiorcami (np. rada biznesu)

3.2. Kształtowanie kultury przedsiębiorczości

- Edukacja przedsiębiorcza
- Przedsiębiorczość społeczna
- Mentoring i spotkania sieciujące

3.3. Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej gminy

- Przygotowanie terenów inwestycyjnych
- Aktualizowanie oferty inwestycyjnej
- Współpraca ponadlokalna w zakresie pozyskiwania inwestorów
- Aktywność i relacje z partnerami z poziomu krajowego

3.4. Rozwój lokalnych produktów i usług opartych na zasobach gminy

- Inwentaryzacja i mapowanie zasobów
- Stworzenie marki parasolowej dla lokalnych firm
- Sieciowanie producentów

CEL STRATEGICZNY 4: Poprawa jakości i dostępności przestrzeni publicznych

Filar strategii: Przestrzeń przyjazna mieszkańcom i zrównoważony rozwój

Rezultat działań

Gmina Przecław będzie tworzyć sieć otwartych, zielonych i bezpiecznych przestrzeni publicznych projektowanych w standardzie dostępności (bez barier, czytelne dojścia, miejsca odpoczynku), z zielono-błękitną infrastrukturą (cień, retencja, łąki kwietne) i poprawą BRD (oświetlenie, wyniesione przejścia, uspokojenie ruchu przy szkołach). Powstaną zielone skwery i mikroprzestrzenie sąsiedzkie. Ze względu na obserwowany wzrost zapotrzebowania na nowe zasoby mieszkaniowe, gmina będzie planować kompaktowo (dogęszczanie centrów, funkcje mieszane, aktywne partery), lokalizować nową zabudowę w zasięgu transportu i usług i dbać o wysoką jakość przestrzeni wspólnych (zieleni, rekreacja, mała retencja, ogrody społeczne). W pierwszej kolejności działania te obejmą obszary najbardziej strategiczne z punktu widzenia rozwoju gminy i jej relacji z sąsiednimi ośrodkami, takimi jak na przykład Mielec. Mieszkańcy będą częściej i bezpieczniej korzystać z atrakcyjnych, zacienionych przestrzeni publicznych. Spadnie liczba zdarzeń drogowych, wzrośnie powierzchnia zieleni i retencja, a satysfakcja z jakości przestrzeni się poprawi. W zabudowie pojawi się więcej dostępnych kosztowo, dobrze zlokalizowanych mieszkań z wysoką jakością części wspólnych. Gmina Przecław będzie przyjazną mieszkańcom przestrzenią, oferującą wysoką jakość życia i warunki sprzyjające długoterminowemu osiedlaniu się oraz zakładaniu rodzin co będzie jednym z priorytetów rozwojowych władz gminy.

Przykładowi interesariusze/partnerzy

Wewnętrzni:

- Burmistrz, Rada Miejska
- Urząd Miejski – planowanie i architektura, drogi/transport, zieleni i środowisko, inwestycje, gospodarka mieszkaniowa (ZGM), fundusze
- Jednostki organizacyjne oraz spółki gminne/zakłady komunalne
- Ciała doradcze i społeczne: sołtysi i rady sołeckie itp.

Zewnętrzni:

- Wspólnoty/spółdzielnie i zarządcy nieruchomości
- Deweloperzy/architekci/wykonawcy, mieszkańcy-użytkownicy (w tym osoby z niepełnosprawnościami)
- ZDP/ZDW/GDDKiA, Wody Polskie, Lasy Państwowe, konserwator zabytków, operatorzy energii/gazu/światłowodów
- NGO włączające społecznie

Cele operacyjne i przykładowe kierunki działań

4.1 Zwiększenie dostępności i atrakcyjności przestrzeni publicznych dla wszystkich grup społecznych

- Wzmacnianie zielonej i błękitnej infrastruktury
- Zwiększenie bezpieczeństwa i komfortu w przestrzeniach publicznych (tj. oświetlenie, wyniesione przejścia, uspokojenie ruchu przy szkołach)
- Tworzenie zielonych skwerów z miejscem do odpoczynku (np. łąki kwietne i z ławkami)
- Testowanie rozwiązań atrakcyjnych i sprawdzających się wśród mieszkańców – „placemaking” i partycypacja (konsultacje w terenie, prototypowanie „taktyczne” – parklety, tymczasowe aranżacje)

4.2 Rozwój zróżnicowanych i zrównoważonych form mieszkalnictwa

- Planowanie kompaktowe (dogęszczanie w centrach miejscowości, funkcje mieszane, partery aktywne, ograniczanie rozlewania zabudowy)
- Realizacja inwestycji w modelu społecznym i kooperatywnym
- Planowanie nowych osiedli w miejscach zapewniającym ekonomiczną dostępność transportową i usługową (priorytet dla terenów przy istniejących sieciach np. transportu publicznego)
- Zapewnienie wysokiej jakości przestrzeni wspólnych (tereny zieleni, miejsca rekreacji, mała retencja, ogrody społeczne dla produkcji żywności)
- Wspieranie budownictwa wielorodzinnego jako uzupełnienia oferty mieszkaniowej gminy

CEL STRATEGICZNY 5: Zapewnienie ładu przestrzennego oraz zrównoważonego zarządzania środowiskiem przyrodniczym

Filar strategii: Przestrzeń przyjazna mieszkańcom i zrównoważony rozwój

Rezultat działań

Gmina Przecław będzie rozwijać rekreację i turystykę niskiego wpływu, opartą na sieci tras i miejsc odpoczynku projektowanych w standardzie dostępności oraz wspieraną interpretacją przyrodniczą i współpracą służb (WOPR, OSP, Policja, zarządcy wód/terenów). Równolegle w każdym przedsięwzięciu będą wdrażane rozwiązania zielono-błękitnej infrastruktury (mała retencja, zacienienie drzewami, bioróżnorodność w mieście), a polityka krajobrazowa – z uchwałą krajobrazową, ochroną panoramy i osi widokowych oraz zasadami wspierającymi estetykę przestrzeni i ład przestrzenny – zostanie wpisana do Planu ogólnego i MPZP oraz współtworzona z mieszkańcami.

Zwiększy się retencja i zacienienie, zmaleją skutki upałów i podtopień, poprawi się bioróżnorodność i czystość terenów rekreacyjnych, a ruch turystyczny będzie bezpieczniejszy i lepiej zarządzany. Przestrzeń i krajobraz zostaną uporządkowane (mniej chaotycznych reklam, chronione osie widokowe), standardy trafią do planowania, a świadomość ekologiczna mieszkańców i gości wyraźnie wzrośnie.

Przykładowi interesariusze/partnerzy

Wewnętrzni:

- Burmistrz, Rada Miejska
- Urząd Miejski – wydziały/komórki: planowanie przestrzenne, ochrona środowiska, gospodarka komunalna/wodna, zielen miejska, promocja/turystyka
- Jednostki organizacyjne oraz spółki gminne/zakłady komunalne
- Ciąła doradcze i społeczne: sołtysi i rady sołeckie itp.

Zewnętrzni:

- Mieszkańcy i użytkownicy przestrzeni
- NGO i grupy nieformalne
- Wspólnoty i spółdzielnie mieszkaniowe, zarządcy nieruchomości
- Biznes lokalny i branża budowlana
- Instytucje ponadgminne i właściciele infrastruktury/terenów

Cele operacyjne i przykładowe kierunki działań

5.1 Odpowiedzialne wykorzystanie zasobów do rozwoju turystyki i rekreacji

- Kreowanie rekreacji i turystyki niskiego wpływu (minimal-impact)
- Tworzenie miejsc odpoczynku, tj. pomosty/kąpieliska, punkty widokowe, sanitariaty, kosze do segregacji – projektowanie uniwersalne
- Współpraca i bezpieczeństwo: policja, WOPR, OSP, właściciele terenów, zarządcy wód, standardy organizacji imprez plenerowych
- Interpretacja i edukacja przyrodnicza wspierająca lokalną tożsamość (np. ścieżki dydaktyczne, kwesty/gry terenowe, tablice interpretacyjne z kodami QR, aplikacje audio; „zieloni przewodnicy” (młodzież/seniorzy)

5.2 Wzmacnianie zielonej i niebieskiej infrastruktury

- Instalowanie małej retencji (np. ogrody deszczowe, muldy, skrzynki retencyjne, zbiorniki na posesjach; dopłaty i ulgi)
- Zwiększanie pokrywy drzew oraz zwiększanie zacienienia
- Wspieranie bioróżnorodności w siedliskach zurbanizowanych (np. łąki kwietne, pasy zapylaczy, koszenie adaptacyjne, hotele dla owadów)
- Racjonalne gospodarowanie wodami opadowymi (np. nawierzchnie przepuszczalne, rozszczelnianie placów/parkingów, separacja kanalizacji deszczowej)

5.3 Ochrona krajobrazu

- Realizacji polityki krajobrazowej (np. uchwała krajobrazowa: reklamy, szyldy, mała architektura; ewentualne parki kulturowe w strefach cennych)
- Ochrona i kontynuacja dotychczasowej tkanki miejskiej Przecławia
- Ochrona panoramy i osi widokowych (wyznaczenie punktów widokowych i korytarzy, zasady zabudowy i zieleni w polach widokowych)
- Edukacja i partycypacja krajobrazowa (np. spacerzy krajobrazowe, konkursy, atlas krajobrazu gminy online, włączenie w Plan Ogólny/MPZP)

CEL STRATEGICZNY 6: Poprawa jakości usług publicznych i efektywności zarządzania gminą

Filar strategii: Sprawne zarządzanie i bezpieczeństwo publiczne

Rezultat działań

Gmina Przecław będzie działać jako nowoczesna, dostępna i przewidywalna organizacja: obniży koszty i emisję dzięki termomodernizacji i OZE, uporządkuje gospodarkę odpadami, rozwinie sieć pieszo-rowerową oraz usprawni transport publiczny, by ograniczyć wykluczenie i poprawić bezpieczeństwo w drodze do szkoły i pracy. W zarządzaniu wprowadzi stałe PMO, jednolite standardy konsultacji i partycypacji, otwarte dane oraz jasne zasady współpracy z radami społecznymi i biznesem. Usługi publiczne będą projektowane „od użytkownika” – z prostszymi procedurami, ofertą opieki (żłobki, teleopieka, opieka wytchnieniowa), „otwartymi instytucjami” kultury i sportu po godzinach oraz szerokim dostępem cyfrowym (światłowód/5G).

Mieszkańcy będą szybciej i wygodniej załatwiać sprawy, częściej korzystać z e-usług i transportu publicznego, a ulice staną się bezpieczniejsze dzięki lepszej infrastrukturze i oświetleniu; spadną koszty energii w majątku gminy i poprawi się jakość powietrza. Wzrośnie satysfakcja z usług i zaufanie do urzędu, poszerzy się dostęp do opieki i oferty społeczno-kulturalnej (zwłaszcza dla dzieci i młodzieży, seniorów i osób z niepełnosprawnościami), a decyzje będą bardziej przejrzyste dzięki stałemu dialogowi i publicznemu raportowaniu postępów.

Przykładowi interesariusze/partnerzy

Wewnętrzni:

- Burmistrz, Rada Miejska
- Urząd Miejski – wydziały/komórki, np. organizacyjny/kadr, obsługa klienta, cyfryzacja, prawny/RODO, fundusze, inwestycje/drogi, komunalny/środowisko
- Jednostki organizacyjne oraz spółki gminne/zakłady komunalne
- Ciała doradcze i społeczne: sołtysi i rady sołeckie itp.

Zewnętrzni:

- Mieszkańcy i użytkownicy usług
- NGO–świadczeniodawcy
- Podmioty lecznicze/POZ
- PUP/WUP/PCPR
- RIO/NIK (nadzór)
- Urząd Marszałkowski (RPO), powiat
- Dostawcy IT/e-usług, banki/finansujący (BGK)

Cele operacyjne i przykładowe kierunki działań

6.1 Poprawa infrastruktury podstawowej i dostępności transportowej

- Termomodernizowanie i zasilanie OZE obiektów gminnych; inteligentne sterowanie oświetleniem LED
- Porządkowanie gospodarki odpadami (PSZOK, mobilne PSZOK, ograniczanie bioodpadów)
- Rozwijanie sieci ciągów pieszo-rowerowych i węzłów Bike&Ride/Kiss&Ride
- Usprawnianie transportu publicznego oraz zapobieganie wykluczeniu transportowemu
- Zapewnianie dostępności uniwersalnej w projektach drogowych i przystankowych
- Rozszerzanie infrastruktury cyfrowej (np. światłowód/5G)

6.2 Podnoszenie standardów zarządzania, współpracy i komunikacji z mieszkańcami

- Uruchamianie zarządzania projektowego i koordynowanie portfela projektów
- Standaryzowanie konsultacji i wzmacnianie partycypacji (budżet obywatelski, panele obywatelskie, rady społeczne)
- Upowszechnianie otwartych danych i publikowanie dashboardu realizacji strategii
- Podnoszenie kompetencji kadr (obsługa klienta, RODO, zamówienia, PM)
- Rozwijanie stałych partnerstw i ciał doradczych (Rada Biznesu, Rada Seniorów itp.)
- Wprowadzenie nowych rozwiązań w celu lepszej komunikacji z mieszkańcami (korzystanie z nowych platform komunikacyjnych)

6.3 Wsparcie i rozwój usług publicznych

- Projektowanie usług „od użytkownika” (mapy podróży, usługi łączone, uproszczenia formalne)
- Modernizowanie i doposażanie placówek edukacyjnych oraz rozwijanie opieki żłobkowej
- Rozszerzanie usług społecznych (CUS/OPS, asystenci rodziny, mieszkania treningowe/chronione, opieka wytchnieniowa i rozwijanie teleopieki/profilaktyki zdrowotnej)

CEL STRATEGICZNY 7: Zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa publicznego

Filar strategii: Sprawne zarządzanie i bezpieczeństwo publiczne

Rezultat działań

Gmina Przecław będzie tworzyć spójny system bezpieczeństwa łączący wczesne ostrzeganie i reagowanie (zintegrowane alerty, procedury, wyposażone OSP, miejsca ciepła/chłodu, baza wolontariuszy i odporność cyber), bezpieczeństwo ruchu drogowego w standardzie Wizji Zero (audyty BRD, uspokojenie ruchu, doświetlone przejścia, separacja pieszo-rowerowa, edukacja) oraz adaptację do zmian klimatu (mapy ryzyk, mała retencja, zazielenianie i zacienianie, mgiełki, wsparcie rolnictwa i lasów). Działania będą koordynowane z powiatem i służbami, testowane w ćwiczeniach oraz oparte na danych z monitoringu meteo/hydro i rejestrów zdarzeń.

Skróci się czas ostrzegania i reakcji, zmniejszą się skutki zdarzeń kryzysowych (podtopień, upałów, przerw w dostawach), a ciągłość usług publicznych będzie lepiej zabezpieczona. Zmniejszy się liczba ofiar i kolizji w ruchu drogowym, poprawi się poczucie bezpieczeństwa mieszkańców, wzrośnie retencja i zacienienie w przestrzeniach publicznych oraz gotowość gminy i służb potwierdzona ćwiczeniami i audytami.

Priorytetem będzie efektywność energetyczna i redukcja ubóstwa energetycznego (wymiany źródeł ciepła, wspólnotowe OZE, taryfy socjalne), a standardy trafią do Planu ogólnego i MPZP wraz z planem utrzymania).

Przykładowi interesariusze/partnerzy

Wewnętrzni:

- Burmistrz, Rada Miejska
- Urząd Miejski – wydziały/komórki odpowiedzialne za: zarządzanie kryzysowe, drogi/transport, komunalny/środowisko, IT (cyber)
- Jednostki organizacyjne oraz spółki gminne/zakłady komunalne
- Jednostki oświaty/kultury jako „miejsca schronienia”
- Ciała doradcze i społeczne: sołtysi i rady sołeckie itp.

Zewnętrzni:

- Mieszkańcy
- PSP, Policja, WOPR, Sanepid
- RCB/IMGW (alerty i prognozy)
- ZDP/ZDW/PKP PLK
- Operatorzy energetyczni/gazowi/telekom
- Służby medyczne/POZ
- Wolontariusze i NGO ratownicze, media lokalne, rolnicy/leśnicy

Cele operacyjne i przykładowe kierunki działań

7.1. Rozwój systemu ostrzegania i reagowania na zagrożenia

- Doskonalenie komunikacji kryzysowej i synchronizowanie alertów z powiatem/służbami (np. plany ewakuacji, powodziowe, blackout)
- Budowanie zintegrowanego systemu alarmowania (SMS/CB, syreny, aplikacja, tablice LED, social media)
- Doposażanie OSP i służb w sprzęt (AED, pompy, agregaty, drony, łączność)
- Uruchamianie punktów schronienia/„miejsc ciepła/chłodu” i awaryjnych punktów ładowania
- Szkolenie i ćwiczenie zespołów oraz testowanie kanałów ostrzegania (próby syren, symulacje)
- Tworzenie gminnej bazy wolontariuszy kryzysowych i koordynowanie ich działań
- Zapewnianie redundancji i wzmacnianie cyberbezpieczeństwa systemów kryzysowych
- Aktualizowanie „atlasu ryzyk” i mapowanie miejsc newralgicznych

7.2 Wzmacnianie bezpieczeństwa w ruchu drogowym

- Wdrażanie polityki „Wizja Zero” i prowadzenie audytów BRD na ciągach krytycznych
- Uspokajanie ruchu (strefy Tempo 30, skrzyżowania/przejścia wyniesione, azyle, szykany)
- Doświetlanie i wyposażanie przejść w rozwiązania aktywne oraz czytelne oznakowanie
- Rozwijanie infrastruktury pieszo-rowerowej z separacją ruchu i węzłami Bike&Ride
- Wzmacnianie kontroli prędkości i trzeźwości (we współpracy z Policją/GITD) oraz monitorowanie zdarzeń
- Edukowanie kierowców, pieszych i rowerzystów (szkoły, seniorzy, e-hulajnoży)

7.3 Wdrażanie działań adaptacyjnych do zmian klimatycznych

- Aktualizowanie map ryzyk i wrażliwości (upały, susze, powodzie, wichury) z priorytetami inwestycyjnymi
- Realizowanie szkoleń z pierwszej pomocy, RKO i rozszerzanie sieci AED (z mapą online)
- Rozwijanie małej retencji i gospodarowania deszczówką (ogrody deszczowe, muldy, zbiorniki, rozszczelnianie nawierzchni, separacja kanalizacji)
- Zazielenianie i zacienianie przestrzeni publicznych (drzewa, zielone dachy/fasady, pergole) oraz instalowanie pitników/mgiełek
- Wspieranie adaptacji rolnictwa i lasów (zadrzewienia śródpolne, mała retencja rolna, agroleśnictwo, dobór gatunków odpornych)

5

Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenie polityki przestrzennej w Gminie

Gmina Przecław znajduje się w obszarach o specjalnym znaczeniu strategicznym, wyznaczonych w dokumentach krajowych i wojewódzkich, co stanowi podstawę do formułowania ustaleń i rekomendacji dotyczących prowadzenia polityki przestrzennej. W tym celu przeanalizowano kluczowe dokumenty strategiczne i planistyczne, tj.:

- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR 2030)
- Strategia Rozwoju Województwa – Podkarpackie 2030
- Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do 2020 r. (z perspektywą do 2030 r.)
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego – Perspektywa 2030
- Program Strategiczny Rozwoju Transportu Województwa Podkarpackiego do 2030 r.

Analiza tych dokumentów umożliwiła określenie ram dla kształtowania polityki przestrzennej w gminie, w tym wyznaczenie celów strategicznych i operacyjnych, które mają być realizowane w określonym horyzoncie czasowym, wraz ze wskaźnikami ich osiągnięcia. Na tej podstawie wskazano kierunki działań przestrzennych, które mają wspierać realizację celów rozwojowych gminy.

Wyznaczone ustalenia i rekomendacje oparte są na zdiagnozowanych potrzebach mieszkańców, zależnościach przestrzennych i społecznych, które jednocześnie pozostają spójne z dokumentami wyższego rzędu oraz lokalnymi strategiami i planami. Zachowanie komplementarności z innymi programami, inicjatywami i priorytetami sprzyja skuteczności i efektywności realizacji polityki przestrzennej oraz optymalnemu wykorzystaniu dostępnych zasobów i instrumentów wsparcia.

Dodatkowo, dla wyznaczenia rekomendacji w zakresie polityki przestrzennej uwzględniono dokumenty lokalne, regionalne i ponadlokalne, które znalazły odzwierciedlenie w Modelu Struktury Funkcjonalno-Przestrzennej gminy:

- Mapy zagrożenia powodziowego
- Audyt krajobrazowy Województwa Podkarpackiego
- Plan przeciwdziałania skutkom suszy
- Program Ochrony Środowiska dla Gminy Przecław
- Strategia Rozwoju Lokalnego „Dorzecza Wisłoki”
- Krajowy Program Ochrony Zabytków i Opieki nad Zabytkami
- Regionalna Polityka Rowerowa Województwa Podkarpackiego

Na podstawie tych dokumentów sformułowano szereg ustaleń i rekomendacji, które stanowią ramy dla działań przestrzennych w gminie. Rekomendacje te obejmują:

- **Kierunki przestrzennego rozwoju** – wskazanie obszarów o wysokim potencjale inwestycyjnym oraz miejsc wymagających szczególnej ochrony przyrodniczej i kulturowej
- **Priorytety inwestycyjne** – określenie, które projekty infrastrukturalne i społeczne powinny być realizowane w pierwszej kolejności, aby maksymalizować efektywność rozwoju i bezpieczeństwo mieszkańców
- **Spójność z celami strategicznymi** – zapewnienie, aby działania przestrzenne były zgodne z ogólnymi kierunkami rozwoju gminy, takimi jak poprawa jakości życia, rozwój gospodarczy, ochrona środowiska i dziedzictwa kulturowego

USTALENIA I REKOMENDACJE W ZAKRESIE KSZTAŁTOWANIA I PROWADZENIE POLITYKI PRZESTRZENNEJ W GMINIE

KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE ZAGOSPODAROWANIA TERENÓW - TERENY O FUNKCJACH MIESZKANIOWYCH

NAJWAŻNIEJSZE ZAŁOŻENIA ZINTEGROWANEJ POLITYKI ROZWOJU

- Utrzymanie i kontynuacja istniejącej struktury przestrzennej i form zabudowy, z możliwością jej uzupełnienia – rozwój w pierwszej kolejności przez dogęszczanie i uzupełnienia w istniejących ciągach zabudowy wsi skupionych; ograniczanie rozpraszania zabudowy
- Planowanie nowych osiedli w lokalizacjach o dobrej dostępności komunikacyjnej i usługowej, w szczególności w sąsiedztwie istniejących sieci transportu publicznego i infrastruktury technicznej
- Zrównoważony rozwój osadnictwa
- Rozszerzanie oferty mieszkaniowej o budownictwo wielorodzinne, jako odpowiedź na potrzeby różnych grup społecznych i sposób na racjonalne wykorzystanie przestrzeni

USTALENIA I REKOMENDACJE W ZAKRESIE KSZTAŁTOWANIA I PROWADZENIA POLITYKI PRZESTRZENNEJ

- Utrzymanie i kontynuacja istniejącej struktury przestrzennej i form zabudowy, z możliwością jej uzupełnienia
- Ograniczenie niekontrolowanej suburbanizacji
- Lokalizowanie nowych obiektów, uzupełniając wolną przestrzeń przy jednoczesnym zachowaniu walorów estetyczno-widokowych

KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE ZAGOSPODAROWANIA TERENÓW - TERENY O FUNKCJACH USŁUGOWYCH

NAJWAŻNIEJSZE ZAŁOŻENIA ZINTEGROWANEJ POLITYKI ROZWOJU

- Kształtowanie czytelnej i zwartej struktury przestrzennej poprzez uzupełnianie istniejących układów urbanistycznych. W pierwszej kolejności na terenach już przekształconych lub niewykorzystanych (tzw. tereny wewnętrzne i poprzemysłowe), a dopiero w dalszej kolejności poprzez ewentualne rozszerzanie obszarów zabudowy
- Rozwój terenów usługowych powinien następować w sposób planowy, zgodnie z hierarchią osadniczą i dostępnością infrastruktury technicznej oraz transportu publicznego, z pierwszeństwem dla lokalizacji już częściowo zurbanizowanych lub dobrze skomunikowanych
- Wyznaczanie nowych terenów usługowych z zachowaniem ładu przestrzennego i zrównoważonego bilansu przestrzennego

USTALENIA I REKOMENDACJE W ZAKRESIE KSZTAŁTOWANIA I PROWADZENIA POLITYKI PRZESTRZENNEJ

- Kształtowanie czytelnej, zwartej struktury przestrzennej i dopełnianie układów urbanistycznych
- Ustalenie minimalnego wskaźnika udziału powierzchni biologicznie czynnej w celu ograniczenia oddziaływania strefy gospodarczej na okoliczne strefy użytkowania, w tym tereny leśne

USTALENIA I REKOMENDACJE W ZAKRESIE KSZTAŁTOWANIA I PROWADZENIE POLITYKI PRZESTRZENNEJ W GMINIE

KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE ZAGOSPODAROWANIA TERENÓW - STREFY AKTYWNOŚCI GOSPODARCZEJ

NAJWAŻNIEJSZE ZAŁOŻENIA ZINTEGROWANEJ POLITYKI ROZWOJU

- Zwiększanie atrakcyjności gospodarczej i inwestycyjnej. Poprzez rozwój infrastruktury, promowanie terenów inwestycyjnych oraz tworzenie warunków przyjaznych dla przedsiębiorców i inwestorów zewnętrznych
- Porządkowanie i uzupełnianie struktury przestrzennej. W pierwszej kolejności poprzez zagospodarowanie terenów już przekształconych, a następnie planowanie nowych obszarów zgodnie z zasadami ładu przestrzennego
- Koncentracja funkcji gospodarczych w wyznaczonej strefie. Skupienie działalności produkcyjnej, usługowej i logistycznej w obrębie jednej, odpowiednio przygotowanej strefy, co pozwoli uniknąć rozproszenia i konfliktów funkcjonalnych
- Wspieranie usług prowadzonych przez lokalnych przedsiębiorców

USTALENIA I REKOMENDACJE W ZAKRESIE KSZTAŁTOWANIA I PROWADZENIA POLITYKI PRZESTRZENNEJ

- Połączenie z ponadlokalnym układem komunikacyjnym
- Rozwój lokalnej strefy gospodarczej
- Wyznaczenie uzbrojonych terenów o funkcji przemysłowo-składowej
- Ograniczenie lokalizowania zakładów przemysłowych mających silne negatywne oddziaływanie na środowisko

KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE ZAGOSPODAROWANIA TERENÓW - TERENY UŻYTKOWANE ROLNICZO

NAJWAŻNIEJSZE ZAŁOŻENIA ZINTEGROWANEJ POLITYKI ROZWOJU

- Ochrona i racjonalne gospodarowanie glebami wysokiej jakości oraz terenami rolniczymi. Zapewnienie zachowania tych cennych zasobów poprzez ograniczenie inwestycji zaburzających ich naturalne i rolnicze funkcje
- Zachowanie i ochrona systemu przyrodniczego
- Ochrona ciągłości przestrzeni rolniczej i krajobrazu – wykluczenie nowej zabudowy rozproszonej; rozwój w oparciu o istniejące siedliska

USTALENIA I REKOMENDACJE W ZAKRESIE KSZTAŁTOWANIA I PROWADZENIA POLITYKI PRZESTRZENNEJ

- Utrzymanie zwartych kompleksów użytków rolnych i zielonych z zadrzewieniem
- Rozwój idei zrównoważonej gospodarki rolnej, z istotnym znaczeniem produkcji w przydomowych ogródkach
- Rozwój inwestycji na terenach rolnych związanych z ogrodnictwem i adaptacji do zmian klimatu
- Promocja produkcji żywności ekologicznej
- Ograniczenie chemizacji, rozwój rodzinnych gospodarstw rolnych o małej powierzchni
- Rozwój turystyki na obszarach rolnych (gospodarstwa agroturystyczne)

USTALENIA I REKOMENDACJE W ZAKRESIE KSZTAŁTOWANIA I PROWADZENIE POLITYKI PRZESTRZENNEJ W GMINIE

KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE ZAGOSPODAROWANIA TERENÓW - TERENY LEŚNE I LEŚNA PRZESTRZEŃ PRODUKCYJNA

NAJWAŻNIEJSZE ZAŁOŻENIA ZINTEGROWANEJ POLITYKI ROZWOJU

- Wzrost roli gospodarki leśnej w rozwoju rekreacji. Leśnictwo wspiera rozwój turystyki i rekreacji poprzez tworzenie infrastruktury wypoczynkowej, np. ścieżek spacerowych i rowerowych
- Utrzymanie udziału terenów leśnych w gminie oraz zachowanie, a w miarę możliwości, powiększanie powierzchni lasów dla ochrony środowiska i jakości życia mieszkańców
- Kompleksowa ochrona zwartego obszaru leśnego. Ochrona integralnych kompleksów leśnych przed fragmentacją i degradacją, z uwzględnieniem ich funkcji ekologicznych i rekreacyjnych

USTALENIA I REKOMENDACJE W ZAKRESIE KSZTAŁTOWANIA I PROWADZENIA POLITYKI PRZESTRZENNEJ

- Wyznaczenie strefy odpowiedzialnego wykorzystania środowiska przyrodniczego i dziedzictwa kulturalnego
- Działania z zakresu racjonalnej (zrównoważonej) gospodarki leśnej zachowania w celu utrzymania obecnej powierzchni terenów leśnych oraz bioróżnorodności
- Zapewnienie ciągłości korytarzy ekologicznych
- Zapewnienie rozwoju rekreacyjnego na podstawie potencjału kompleksu leśnego poprzez rozwój sieci dróg rowerowych wzdłuż osi środowiskowo cennych

OBSZARY ZDEGRADOWANE/OBSZARY REWITALIZACJI/OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCEŃ, REHABILITACJI, REKULTYWACJI LUB REMEDIACJI

NAJWAŻNIEJSZE ZAŁOŻENIA ZINTEGROWANEJ POLITYKI ROZWOJU

- Ochrona terenów wymagających przekształceń przed niekontrolowanymi inwestycjami. Zapewnienie zachowania i właściwego gospodarowania obszarami, które potrzebują rewitalizacji lub innych działań adaptacyjnych
- Kompleksowe podejście do działań rewitalizacyjnych. Realizacja wielowymiarowych i zintegrowanych działań tam, gdzie rewitalizacja jest niezbędna, uwzględniających aspekty społeczne, gospodarcze i przestrzenne

USTALENIA I REKOMENDACJE W ZAKRESIE KSZTAŁTOWANIA I PROWADZENIA POLITYKI PRZESTRZENNEJ

- Utrzymanie zwartych kompleksów użytków rolnych oraz terenów zielonych z zadrzewieniami. Zachowanie integralności i ciągłości tych obszarów dla ochrony środowiska i krajobrazu
- Przekształcenie terenów zdegradowanych. Podejmowanie działań naprawczych mających na celu przywrócenie wartości użytkowych i estetycznych obszarów zdegradowanych
- Identyfikacja działań i wyznaczenie stref renaturyzacji. Określenie obszarów wymagających przywrócenia naturalnych funkcji terenów zielonych i gleb w przypadku ich degradacji

USTALENIA I REKOMENDACJE W ZAKRESIE KSZTAŁTOWANIA I PROWADZENIE POLITYKI PRZESTRZENNEJ W GMINIE

LOKALIZACJA OBIEKTÓW HANDLU WIELKOPOWIERZCHNIOWEGO

NAJWAŻNIEJSZE ZAŁOŻENIA ZINTEGROWANEJ POLITYKI ROZWOJU

- Ograniczenie obiektów handlu wielkopowierzchniowego do obszaru wyznaczonego jako strefa gospodarcza gminy
- Lokalizacja w dogodnym miejscu pod względem komunikacyjnym dla inwestorów i mieszkańców

USTALENIA I REKOMENDACJE W ZAKRESIE KSZTAŁTOWANIA I PROWADZENIA POLITYKI PRZESTRZENNEJ

- Zapewnienie połączenia z układem komunikacyjnym
- Rozwój lokalnej strefy gospodarczej
- Zapewnienie uzbrojonych terenów inwestycyjnych przeznaczonych na rozwój usług

LOKALIZACJA KLUCZOWYCH INWESTYCJI CELU PUBLICZNEGO (INFRASTRUKTURA TECHNICZNA I SPOŁECZNA)

NAJWAŻNIEJSZE ZAŁOŻENIA ZINTEGROWANEJ POLITYKI ROZWOJU

- Możliwość realizowania inwestycji celu publicznego z uwzględnieniem walorów przyrodniczych, kulturowych i estetyczno-widokowych krajobrazu

USTALENIA I REKOMENDACJE W ZAKRESIE KSZTAŁTOWANIA I PROWADZENIA POLITYKI PRZESTRZENNEJ

- Przebudowa lub budowa nowych dróg w celu poprawy dostępności komunikacyjnej dla mieszkańców
- Rozwój sieci kanalizacyjnej i obiektów z nią związanych
- Rozwój systemu gospodarki odpadami, punktów zbierania, składowania

LOKALIZACJA URZĄDZEŃ WYTWARZAJĄCYCH ENERGIĘ O MOCY PRZEKRACZAJĄCEJ 500 KW

NAJWAŻNIEJSZE ZAŁOŻENIA ZINTEGROWANEJ POLITYKI ROZWOJU

- Rozwój nowoczesnych technologii w zakresie energetyki
- Zwiększenie mocy wytwarzania energii z odnawialnych źródeł energii dla budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej

USTALENIA I REKOMENDACJE W ZAKRESIE KSZTAŁTOWANIA I PROWADZENIA POLITYKI PRZESTRZENNEJ

- Lokalizacja nowych urządzeń wytwarzających energię, decyzja podejmowana z uwzględnieniem partycypacji społecznej

LOKALIZACJA PRZEDSIĘWZIĘĆ MOGĄCYCH ZNACZĄCO ODDZIAŁYWAĆ NA ŚRODOWISKO

NAJWAŻNIEJSZE ZAŁOŻENIA ZINTEGROWANEJ POLITYKI ROZWOJU

- Planowanie i realizacja inwestycji w gminie powinny uwzględniać ochronę zasobów przyrodniczych oraz minimalizować negatywny wpływ na środowisko naturalne

USTALENIA I REKOMENDACJE W ZAKRESIE KSZTAŁTOWANIA I PROWADZENIA POLITYKI PRZESTRZENNEJ

- Zastosowanie rozwiązań technologicznych w celu zminimalizowania ryzyka rozprzestrzeniania się negatywnych czynników zewnętrznych na okoliczne tereny zabudowy lub przyrodnicze
- Przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko inwestycji

USTALENIA I REKOMENDACJE W ZAKRESIE KSZTAŁTOWANIA I PROWADZENIE POLITYKI PRZESTRZENNEJ W GMINIE

OCHRONA ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW

- OCHRONA POWIETRZA

USTALENIA I REKOMENDACJE W ZAKRESIE KSZTAŁTOWANIA I PROWADZENIA POLITYKI PRZESTRZENNEJ

- Ograniczanie emisji spalin poprzez modernizację budynków
- Promowanie czystego transportu oraz zmniejszanie emisji zanieczyszczeń.

OCHRONA ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW

- OCHRONA PRZYRODY I KRAJOBRAZU

USTALENIA I REKOMENDACJE W ZAKRESIE KSZTAŁTOWANIA I PROWADZENIA POLITYKI PRZESTRZENNEJ

- Kształtowanie zabudowy i zagospodarowania terenów objętych formami ochrony przyrody zgodnie z zapisami zawartymi w aktach prawnych o utworzeniu, ustanowieniu lub wyznaczeniu tych form ochrony przyrody oraz planami ochrony
- Ochrona środowiska naturalnego i harmonizowanie rozwoju przestrzennego z walorami tego środowiska
- Ochrona terenów rolnych i leśnych, terenów położonych wzdłuż cieków wodnych i jezior oraz obszarów na przebiegu zielonych korytarzy ekologicznych przed zabudową
- Utrzymanie dotychczasowego charakteru krajobrazu z wykorzystaniem istniejących układów zieleni i wód

OCHRONA ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW -

OCHRONA DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

USTALENIA I REKOMENDACJE W ZAKRESIE KSZTAŁTOWANIA I PROWADZENIA POLITYKI PRZESTRZENNEJ

- Budowanie poczucia lokalnej tożsamości, pozytywnej identyfikacji i dumy z miejsca zamieszkania, oparte na wspólnym systemie wartości i zasobach kulturowych
- Poprawa stanu technicznego i rewitalizacja otoczenia obiektów o wysokiej wartości kulturowej, z zachowaniem historycznej formy i tradycyjnych materiałów, niezależnie od ochrony prawnej
- Dokumentowanie, zachowanie, ochrona i propagowanie wartości dziedzictwa kulturowego

OCHRONA ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW

NAJWAŻNIEJSZE ZAŁOŻENIA ZINTEGROWANEJ POLITYKI ROZWOJU

- Zachowanie, ochrona i zrównoważone wykorzystanie systemu przyrodniczego
- Zachowanie spójnego systemu obszarów chronionych
- Wykorzystanie walorów krajobrazowych i kulturowych dla rozwoju turystyki i rekreacji z poszanowaniem jakości krajobrazu
- Zrównoważony rozwój z poszanowaniem obecnych zasobów środowiska przyrodniczego

Wszystkie ustalenia i rekomendacje dotyczące prowadzenia oraz kształtowania polityki przestrzennej w Gminie Przecław pozostają w pełnej zgodności z wyznaczonymi filarami Strategii Rozwoju, a także z celami strategicznymi i operacyjnymi oraz podanymi przykładami działań. Znajdują one swoje odzwierciedlenie również w części graficznej dokumentu – w Modelu Struktury Funkcjonalno-Przestrzennej, w szczególności w formie map przedstawiających kierunki działań i obszary interwencji.

W przypadkach, gdy ujęcie ma charakter ogólny (np. poprzez wskazanie działań przypisanych do danego celu strategicznego), prezentacja kartograficzna obrazuje przestrzenny wymiar polityki rozwoju gminy. Jednocześnie wskazany katalog działań ma charakter przykładowy i otwarty, stanowiąc ramę dla dalszych, bardziej szczegółowych przedsięwzięć wdrożeniowych:

- 1. Rozwój społeczny i kapitał ludzki**
- 2. Lokalne zasoby jako fundament rozwoju gospodarczego**
- 3. Przestrzeń przyjazna mieszkańcom i zrównoważony rozwój**
- 4. Sprawne zarządzanie i bezpieczeństwo publiczne**

Prawidłowa realizacja założeń Strategii Rozwoju Gminy Przecław na lata 2026–2036 będzie nadzorowana poprzez jej skuteczne wdrażanie, a następnie systematyczny monitoring i ewaluację. Dzięki regularnemu gromadzeniu oraz analizie danych zostanie wprowadzony mechanizm ciągłej kontroli i oceny postępów w realizacji przyjętych kierunków działań. Umożliwi to szybkie wykrywanie ewentualnych nieprawidłowości, ich eliminację oraz ograniczanie ryzyka wystąpienia negatywnych konsekwencji w przyszłości. Zaleca się również opracowanie lub aktualizację szczegółowych planów i programów, precyzujących zakres działań niezbędnych do osiągnięcia poszczególnych celów strategicznych.

Należy także pamiętać, iż podczas tworzenia nowych bądź aktualizacji istniejących sektorowych gminnych planów i programów, powinny być one spójne ze Strategią Rozwoju Gminy. Do takich dokumentów należą m.in.:

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy
- Lokalny Program Rewitalizacji
- Gminny program ochrony środowiska
- Plan Ogólny
- Plan gospodarki niskoemisyjnej
- Program usuwania azbestu z terenu Gminy Przecław

Realizacja Strategii ukierunkowana jest na potrzeby lokalnej społeczności, dlatego mieszkańcy powinni zostać poinformowani o jej najważniejszych założeniach. Dokument przyjęty przez Radę Gminy stanowi nie tylko wyznacznik działań samorządu, lecz także źródło informacji dla społeczności lokalnej. Mieszkańcy powinni mieć możliwość zapoznania się z planowanymi na najbliższe lata inicjatywami i przedsięwzięciami, które będą realizowane przez Urząd Gminy oraz podległe mu jednostki.

SPOSÓB REALIZACJI STRATEGII POPRZECZ DOKUMENTY WYKONAWCZE I PLANISTYCZNE

Rekomendacje dotyczące tworzenia dokumentów wykonawczych do strategii dotyczą:

- Zachowania spójności wszelkich zapisów i ustaleń ze Strategią Rozwoju
- Utrzymania zrównoważonego rozwoju funkcjonalno-przestrzennego gminy, zgodnie z dotychczasowymi funkcjami obszarów
- Przygotowywanie i aktualizacja dokumentów strategicznych, które służą realizacji założeń Strategii zgodnie z bieżącymi potrzebami gminy
- Informowanie społeczności lokalnej

6

Obszary strategicznej interwencji

OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI

Rozwój Gminy Przecław wpisuje się w szerszy kontekst planowania strategicznego na poziomie regionalnym i krajowym, uwzględniając cele oraz kierunki interwencji określone w dokumentach planistycznych, takich jak m.in. **Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030, Strategia Rozwoju Województwa – Podkarpackie 2030, Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego – Perspektywa 2030, Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.), Program Strategiczny Rozwoju Transportu Województwa Podkarpackiego do roku 2030**

Gmina Przecław, jako część **Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Mielec (MOF Mielec)**, objęta jest polityką ukierunkowaną na wykorzystanie zarówno endogenicznych potencjałów rozwojowych, jak i przezwyciężanie barier o charakterze społeczno-gospodarczym i infrastrukturalnym. W tym kontekście MOF Mielec został wskazany jako **Obszar Strategicznej Interwencji (OSI)**, zgodnie z definicją OSI zawartą w KSRR 2030. Interwencja publiczna na tym obszarze ukierunkowana jest na wzmacnianie funkcji gospodarczych, poprawę spójności przestrzennej i społecznej, a także podnoszenie jakości życia mieszkańców.

Zgodnie z celami **Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT)** dla MOF Mielec, istotne znaczenie ma:

- rozwój społeczno-gospodarczy i poprawa jakości życia mieszkańców,
- zrównoważony rozwój infrastruktury technicznej,
- ochrona środowiska i efektywne zagospodarowanie przestrzeni publicznych.

W **Strategii Rozwoju Województwa – Podkarpackie 2030**, podkreśla się znaczenie wykorzystania policentrycznego układu

osadniczego oraz wzmacniania powiązań komunikacyjnych w celu poprawy spójności terytorialnej. Dla Gminy Przecław istotne są także wskazane priorytety takie jak:

- wspieranie rozwoju przedsiębiorczości, w tym sektora MŚP,
- cyfryzacja i internacjonalizacja lokalnej gospodarki,
- inwestycje w niskoemisyjny transport publiczny oraz infrastrukturę drogową,
- rozwój funkcji turystycznych i promocja gospodarcza regionu.

Na poziomie planowania przestrzennego województwa, wskazano konieczność integracji ośrodka subregionalnego – Mielca – z jego zapleczem funkcjonalnym, do którego należy Przecław, co ma sprzyjać rozwojowi potencjału gospodarczego oraz poprawie warunków życia mieszkańców całego obszaru.

Tym samym, Gmina Przecław, uczestnicząc aktywnie w realizacji strategii rozwoju MOF Mielec oraz korzystając z instrumentów planowania ponadlokalnego (w tym OSI i ZIT), wzmacnia swoją pozycję w strukturze funkcjonalnej regionu, równocześnie zwiększając efektywność działań rozwojowych w skali lokalnej.

Gmina Przecław położona jest w obszarze terytorialnym objętym **Strategią Rozwoju Ponadlokalnego „Dorzecze Wisłoki” na lata 2022–2030**. Strategia ta została opracowana w celu wspierania harmonizacji planowania przestrzennego, inwestycji infrastrukturalnych oraz działań gospodarczych i społecznych. Uwzględnienie zapisów Strategii Ponadlokalnej w dokumentach gminnych pozwala na efektywne wykorzystanie dostępnych instrumentów wsparcia, zwiększa komplementarność działań rozwojowych i wspiera realizację celów strategicznych Gminy Przecław w szerszym kontekście regionalnym.

OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI

Gmina Przecław położona jest w obrębie wydzielonych obszarów specjalnych, które zostały wyznaczone w strategicznych i planistycznych dokumentach krajowych i wojewódzkich. W celu ich identyfikacji przeanalizowane zostały następujące dokumenty:

- **Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR 2030)**
- **Strategia Rozwoju Województwa - Podkarpackie 2030**
- **Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego - Perspektywa 2030**

Przez obszary specjalne rozumie się:

- **OF (obszary funkcjonalne)** – obszary, na których występuje względnie wyodrębniający się, intensywny i otwarty system powiązań społecznych, gospodarczych lub przyrodniczych, uwarunkowanych cechami środowiska geograficznego (przyrodniczego i antropogenicznego); szczególnym typem obszaru funkcjonalnego jest miejski obszar funkcjonalny

- **OSI (obszary strategicznej interwencji)** – określone w strategii rozwoju obszary o zidentyfikowanych lub potencjalnych powiązaniach funkcjonalnych lub o szczególnych warunkach społecznych, gospodarczych lub przestrzennych, decydujących o występowaniu barier rozwoju lub trwałych, możliwych do aktywowania, potencjałów rozwojowych, do którego jest kierowana interwencja publiczna łącząca inwestycje, w szczególności gospodarcze, infrastrukturalne i społeczne.

Przecław został zalicza się również do:

- **Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Mielec (MOF Mielec)**
- **Obszaru „Dorzecza Wisłoki”**

Obszary Strategicznej Interwencji w Strategii Rozwoju Województwa zostały wyróżnione poprzez integrację dwóch podejść: krajowego i regionalnego, spójnych z Strategią na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) oraz Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030, co warunkuje, iż OSI wyznaczone na poziomie krajowym i regionalnym są komplementarne.

Wśród Obszarów Strategicznej Interwencji wskazanych na poziomie krajowym, znalazły się m.in.: obszary zagrożone trwałą marginalizacją, miasta średnie tracące funkcje społeczno – gospodarcze oraz Wschodnia Polska. Gmina Przecław znajduje się na obszarze objętym działaniami OSI:

- **Wschodnia Polska**

Wschodnia część kraju w największym stopniu skupia obszary zagrożone marginalizacją, a jej województwa - lubelskie, podkarpackie, podlaskie, świętokrzyskie, warmińsko-mazurskie - znajdują się w grupie regionów o zdecydowanie niższym poziomie konkurencyjności w porównaniu do średniej w Unii Europejskiej. W zasięgu OSI Wschodnia Polska znajduje się Gmina Przecław.

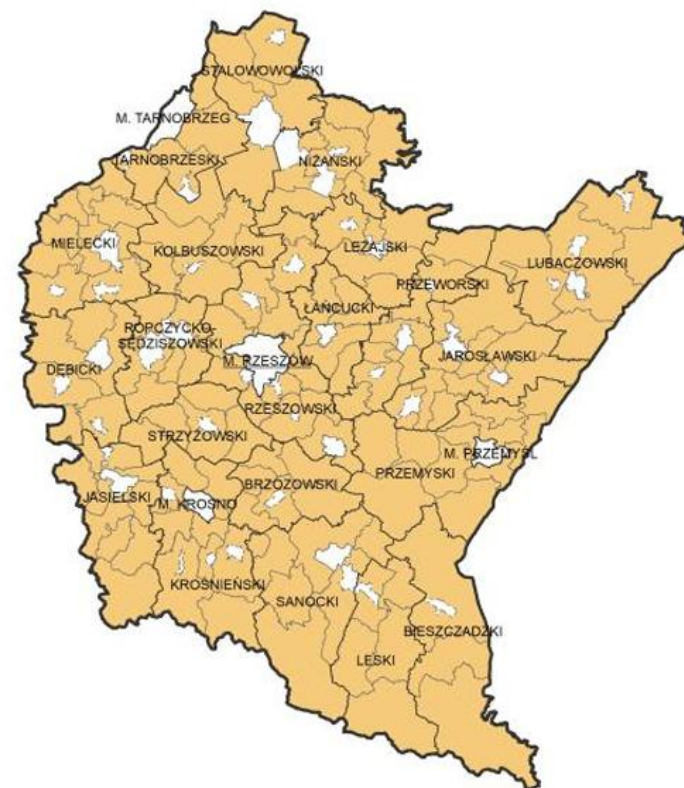
Działania podejmowane w ramach programu powinny koncentrować się przede wszystkim na wzmacnianiu warunków sprzyjających rozwojowi przedsiębiorczości, tworzeniu stabilnych i wysokiej jakości miejsc pracy oraz zwiększaniu atrakcyjności inwestycyjnej województw Polski Wschodniej. Realizacja tych założeń przyczyni się do wzrostu konkurencyjności regionalnych gospodarek, a w dłuższej perspektywie do trwałego ożywienia i wzmocnienia aktywności gospodarczej w makroregionie.

OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI

 OBSZAR POLSKI WSCHODNIEJ

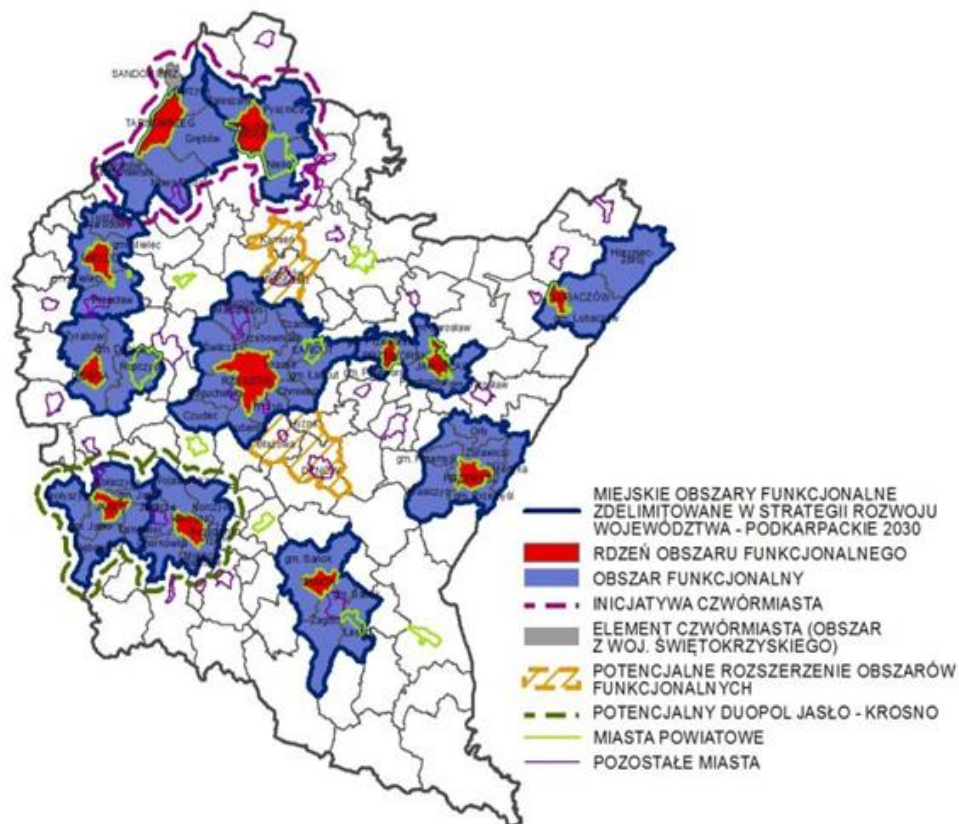
Obszar Wschodnia Polska (źródło: Strategia Rozwoju Województwa – Podkarpackie 2030)

 OBSZAR WIEJSKI

Obszary wiejskie (źródło: Strategia Rozwoju Województwa – Podkarpackie 2030)

OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI

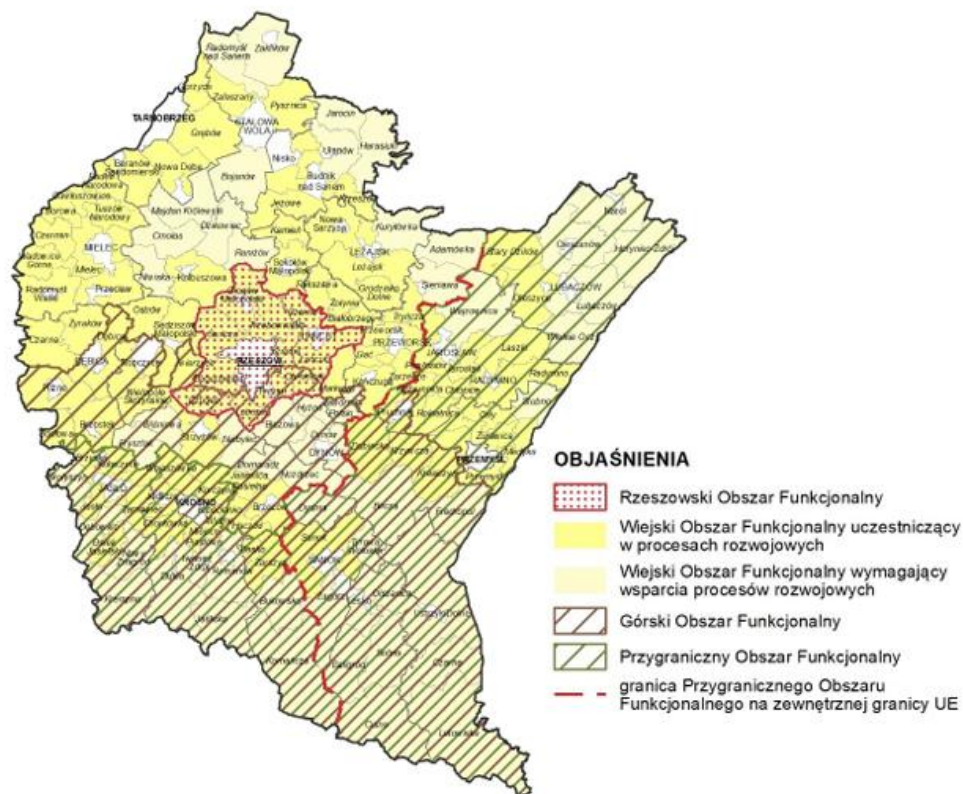

Obszary funkcjonalne (źródło: Strategia Rozwoju Województwa – Podkarpackie 2030)

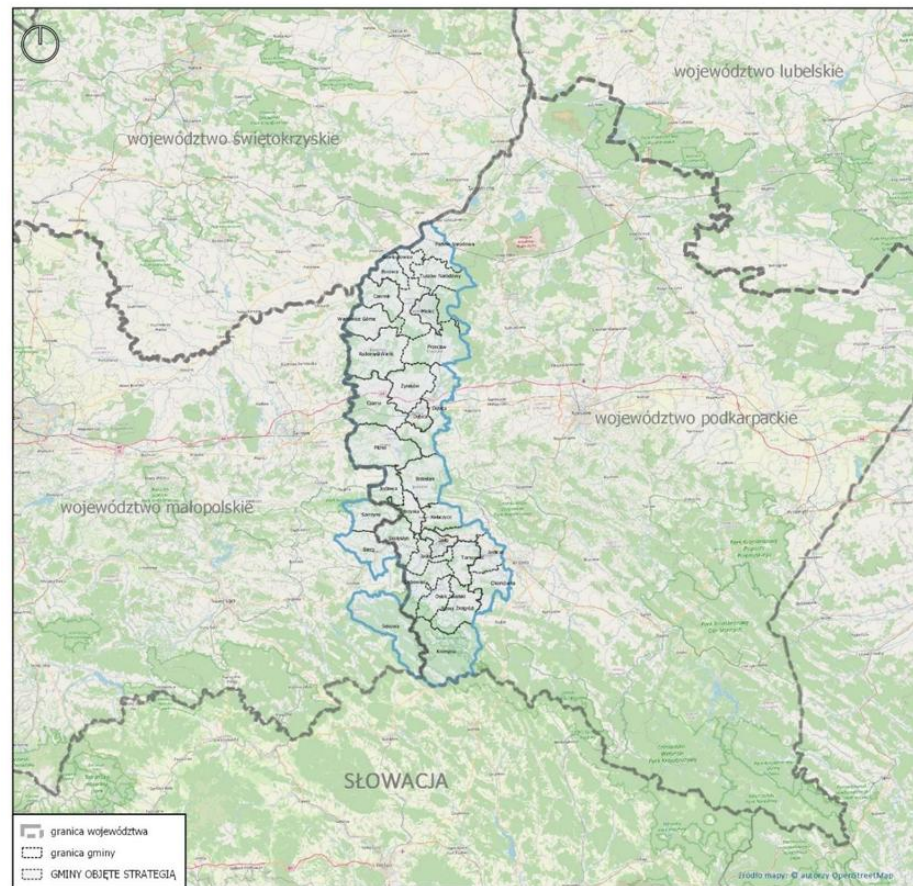

Obszary funkcjonalne (źródło: Plan Zagospodarowania Województwa Podkarpackiego Perspektywa 2030)

OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI

Obszary funkcjonalne (źródło: Plan Zagospodarowania Województwa Podkarpackiego Perspektywa 2030)

Obszar Dorzeczcia Wisłoki (źródło: Strategią Rozwoju Ponadlokalnego „Dorzeczcie Wisłoki” na lata 2022–2030)

OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI

Samorząd Województwa, poza OSI krajowymi, do objęcia specjalnym wsparciem wskazał następujące regionalne obszary strategicznej interwencji: subregionalne bieguny wzrostu i miejskie obszary funkcjonalne; miasta powiatowe i małe; Rzeszów i Rzeszowski Obszar Funkcjonalny; obszary wiejskie; obszary zagrożone trwałą marginalizacją w województwie; obszar Bieszczad; obszar gmin „Błękitnego Sanu”.

Gmina Przecław znajduje się w obszarach objętymi regionalnymi działaniami OSI:

Priorytet 7.1. Wykorzystanie policentrycznego miejskiego układu osadniczego

Działanie polega na wykorzystaniu policentrycznego, miejskiego układu osadniczego poprzez wzmacnianie współpracy i powiązań funkcjonalnych między ośrodkami, równomierne rozprzestrzenianie procesów rozwojowych oraz poprawę spójności terytorialnej. Obejmuje to rozwój infrastruktury transportowej i komunikacyjnej, wsparcie biegunów wzrostu oraz tworzenie warunków do zrównoważonego rozwoju całego obszaru.

Priorytet 7.4. Obszary wiejskie – wysoka jakość przestrzeni do zamieszkania, pracy i wypoczynku

Rozwój obszarów wiejskich powinien opierać się na modernizacji infrastruktury technicznej (wodno-kanalizacyjnej, energetycznej, teleinformatycznej i transportowej) oraz wspieraniu przedsiębiorczości w sektorach pozarolniczych. Działania mają zwiększać dostęp do usług publicznych, mobilność, tworzyć nowe miejsca pracy i umożliwiać podnoszenie kwalifikacji, przy jednoczesnym zachowaniu walorów środowiska naturalnego, co sprzyja zrównoważonemu i wielofunkcyjnemu rozwojowi wsi.

Wyznaczone cele strategiczne, kierunki działań oraz planowane w ich ramach cele operacyjne zgodne są z zapisami Strategii Rozwoju Województwa – Podkarpackie 2030. Wszystkie cele oraz kierunki działań zostały opracowane z uwzględnieniem ustaleń, rekomendacji i priorytetów wskazanych w dokumentach strategicznych na poziomie krajowym i regionalnym. Zapewnia to ich spójność z obowiązującymi ramami programowymi oraz zgodność z długofalowymi politykami rozwoju, a także umożliwia skuteczną koordynację działań z innymi inicjatywami realizowanymi na różnych szczeblach zarządzania.

Strategia Rozwoju Gminy Przecław na lata 2026-2036 jest zgodna z nadrzędnymi strategiami ponadlokalnymi, takimi jak "Strategia Rozwoju Województwa - Podkarpackie 2030" oraz innymi dokumentami krajowymi, co zapewnia spójność działań na różnych szczeblach administracyjnych i zwiększa szanse na ich skuteczną realizację.

Tabela przedstawiająca korelację założeń strategicznych wskazuje na kluczowe obszary wspólne dla gminy i regionu, co potwierdza, że cele rozwoju gminy są zgodne z celami strategicznymi wyższego szczebla, a ich realizacja przyczyni się do wzmocnienia efektywności działań na poziomie lokalnym, regionalnym oraz krajowym.

Wszystkie te działania mają na celu zaspokojenie potrzeb społeczności lokalnych, poprawę jakości życia mieszkańców oraz wspieranie rozwoju gospodarczego. Integracja tych działań w ramach strategii gminy i strategii regionalnych pozwala na lepsze wykorzystanie dostępnych zasobów, a także umożliwia większą koordynację działań pomiędzy samorządami gminnymi a wojewódzkimi. W efekcie przyczyni się do zrównoważonego rozwoju całego regionu.

OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI

KORELACJA ZAŁOŻEŃ STRATEGICZNYCH			
Obszary tematyczne i regionalne obszary strategicznej interwencji Strategia Rozwoju Województwa - Podkarpackie 2030	Kluczowe kierunki rozwoju	Strategia Rozwoju Gminy Przecław na lata 2026–2036	Spójność kierunków rozwoju – cele strategiczne
OBSZAR TEMATYCZNY 1. GOSPODARKA I NAUKA Priorytet 1.1. Nauka, badania i szkolnictwo wyższe wspierające gospodarkę	Wzmacnianie i rozwój inteligentnych specjalizacji gospodarczych regionu oraz prowadzenie procesu przedsiębiorczego odkrywania (PPO) oraz identyfikowanie nowych, rozwojowych branż gospodarki	Cele operacyjne: 3.2 – Kształtowanie kultury przedsiębiorczości, 3.4 – Rozwój lokalnych produktów i usług opartych na zasobach gminy	CEL STRATEGICZNY 3. WYKORZYSTANIE GOSPODARCZEGO POTENCJAŁU GMINY
OBSZAR TEMATYCZNY 1. GOSPODARKA I NAUKA Priorytet 1.3. Konkurencyjność gospodarki poprzez innowacje i nowoczesne technologie	Prowadzenie procesu przedsiębiorczego odkrywania (PPO) oraz identyfikowanie nowych, rozwojowych branż gospodarki oraz konkurencyjność gospodarki poprzez innowacje i nowoczesne technologie, wspieranie innowacyjności w gospodarce	Cele operacyjne: 3.1 – Kompleksowe wsparcie rozwoju MŚP, 3.3 – Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej gminy	CEL STRATEGICZNY 3. WYKORZYSTANIE GOSPODARCZEGO POTENCJAŁU GMINY
OBSZAR TEMATYCZNY 2. KAPITAŁ LUDZKI I SPOŁECZNY Priorytet 2.3. Kultura i dziedzictwo kulturowe	Tworzenie warunków dla upowszechniania kultury, rozwijania form działalności kulturalnej i interpretacji dziedzictwa wraz ze zwiększeniem kompetencji kulturowych mieszkańców, wzmacnianie współpracy i partnerstwa na rzecz wykorzystania regionalnych zasobów dziedzictwa i kultury współczesnej jako potencjału rozwojowego, infrastruktura kultury i zwiększenie atrakcyjności dziedzictwa kulturowego	Cele operacyjne: 1.3 – Rozwój i wsparcie lokalnej kultury, inicjatyw oraz talentów, 2.2 – Poszerzenie oferty wydarzeń kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych dostępnych dla różnych grup społecznych 2.3 – Promocja lokalnego dziedzictwa historycznego i kulturowego	CEL STRATEGICZNY 1. WZMACNIANIE INTEGRACJI SPOŁECZNEJ I PARTYCYPACJI MIESZKAŃCÓW CEL STRATEGICZNY 2. BUDOWANIE TOŻSAMOŚCI LOKALNEJ ORAZ PROMOCJA DZIEDZICTWA KULTUROWEGO
OBSZAR TEMATYCZNY 2. KAPITAŁ LUDZKI I SPOŁECZNY Priorytet 2.5. Społeczeństwo obywatelskie i kapitał społeczny	Poprawa zaangażowania społecznego i współpracy pomiędzy podmiotami publicznymi, prywatnymi, sektorem nauki i społeczeństwem obywatelskim poprzez skuteczne wykorzystanie różnych form partnerstwa i współpracy, wzmacnianie kapitału społecznego poprzez rozwijanie zaufania pomiędzy instytucjami publicznymi a organizacjami społeczeństwa obywatelskiego	Cele operacyjne: 1.1 – Wzmacnianie postaw obywatelskich, 2.1 – Tworzenie i rozwój miejsc spotkań dla wszystkich grup mieszkańców	CEL STRATEGICZNY 1. WZMACNIANIE INTEGRACJI SPOŁECZNEJ I PARTYCYPACJI MIESZKAŃCÓW CEL STRATEGICZNY 2. BUDOWANIE TOŻSAMOŚCI LOKALNEJ ORAZ PROMOCJA DZIEDZICTWA KULTUROWEGO
OBSZAR TEMATYCZNY 3. INFRASTRUKTURA DLA ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU I ŚRODOWISKA Priorytet 3.1. Bezpieczeństwo energetyczne i OZE	Rozwój infrastruktury energetycznej, wsparcie energetyki opartej na OZE, budowa zbiorników retencyjnych	Cel operacyjny: 5.2 – Wzmacnianie zielonej i niebieskiej infrastruktury	CEL STRATEGICZNY 5. ZAPEWNIENIE ŁADU PRZESTRZENNEGO ORAZ ZRÓWNOWAŻONEGO ZARZĄDZANIA ŚRODOWISKIEM PRZYRODNICZYM
OBSZAR TEMATYCZNY 3. INFRASTRUKTURA DLA ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU I ŚRODOWISKA Priorytet 3.3. Poprawa dostępności komunikacyjnej wewnątrz regionu oraz rozwój transportu publicznego	Rozwój systemu transportowego województwa w celu zwiększenia dostępności wewnętrznej regionu, rozwój transportu publicznego,	Cel operacyjny: 6.1 – Poprawa infrastruktury podstawowej i dostępności transportowej	CEL STRATEGICZNY 6. POPRAWA JAKOŚCI USŁUG PUBLICZNYCH I EFEKTYWNOŚCI ZARZĄDZANIA GMINĄ
OBSZAR TEMATYCZNY 3. INFRASTRUKTURA DLA ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU I ŚRODOWISKA Priorytet 3.4. Rozwój infrastruktury informacyjno-komunikacyjnej w regionie	Rozbudowa infrastruktury sieci informacyjno-komunikacyjnej ze szczególnym uwzględnieniem obszarów o trudnej dostępności, zapewnienie dostępu do sieci informacyjno-komunikacyjnej	Cele operacyjne: 3.4 – Rozwój lokalnych produktów i usług opartych na zasobach gminy, 5.1 – Odpowiedzialne wykorzystanie zasobów do rozwoju turystyki i rekreacji	CEL STRATEGICZNY 3. WYKORZYSTANIE GOSPODARCZEGO POTENCJAŁU GMINY
OBSZAR TEMATYCZNY 3. INFRASTRUKTURA DLA ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU I ŚRODOWISKA Priorytet 3.6. Przeciwdziałanie i minimalizowanie skutków zagrożeń wywołanych czynnikami naturalnymi	Przeciwdziałanie, minimalizowanie i usuwanie skutków powodzi, przeciwdziałanie, minimalizowanie i usuwanie skutków ekstremalnych zjawisk atmosferycznych – huragany, susze, grad, ulewne deszcze oraz pożary	Cel operacyjny: 7.3 – Wdrażanie działań adaptacyjnych do zmian klimatycznych	CEL STRATEGICZNY 7. ZAPEWNIENIE WYSOKIEGO POZIOMU BEZPIECZEŃSTWA PUBLICZNEGO

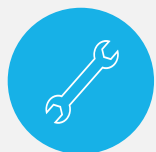
OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI

KORELACJA ZAŁOŻEŃ STRATEGICZNYCH			
Obszary tematyczne i regionalne obszary strategicznej interwencji Strategia Rozwoju Województwa - Podkarpackie 2030	Kluczowe kierunki rozwoju	Strategia Rozwoju Gminy Przecław na lata 2026--2036	Spójność kierunków rozwoju
OBSZAR TEMATYCZNY 3. INFRASTRUKTURA DLA ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU I ŚRODOWISKA Priorytet 3.8. Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego, w tym ochrona i poprawianie stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu	Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego województwa, poprawa świadomości ekologicznej społeczeństwa	Cel operacyjny: 5.3 - Ochrona krajobrazu	CEL STRATEGICZNY 5. ZAPEWNIENIE ŁADU PRZESTRZENNEGO ORAZ ZRÓWNOWAŻONEGO ZARZĄDZANIA ŚRODOWISKIEM PRZYRODNICZYM
OBSZAR TEMATYCZNY 4. DOSTĘPNOŚĆ USŁUG Priorytet 4.1. Poprawa dostępności do usług publicznych poprzez wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych	Rozwój digitalizacji i zwiększenie dostępności zasobów publicznych on-line, zwiększenie zastosowania i wykorzystania technologii cyfrowych,	Cele operacyjne: 6.2 - Podnoszenie standardów zarządzania, współpracy i komunikacji z mieszkańcami 6.3 - Wsparcie i rozwój usług publicznych	CEL STRATEGICZNY 6. POPRAWA JAKOŚCI USŁUG PUBLICZNYCH I EFEKTYWNOŚCI ZARZĄDZANIA GMINĄ
OBSZAR TEMATYCZNY 4. DOSTĘPNOŚĆ USŁUG Priorytet 4.2. Planowanie przestrzenne wspierające aktywizację społeczności i aktywizacja obszarów zdegradowanych	Poprawa ładu przestrzennego i jakości zarządzania przestrzenią, aktywizacja i rewitalizacja obszarów zdegradowanych, lokalne działania aktywizujące społeczność regionu	Cel operacyjny: 4.2 - Rozwój zróżnicowanych i zrównoważonych form mieszkalnictwa	CEL STRATEGICZNY 4. POPRAWA JAKOŚCI I DOSTĘPNOŚCI PRZESTRZENI PUBLICZNYCH
OBSZAR TEMATYCZNY 4. DOSTĘPNOŚĆ USŁUG Priorytet 4.3. Wsparcie instytucjonalne i poprawa bezpieczeństwa mieszkańców	Wsparcie dla podmiotów zapewniających bezpieczeństwo, integracja systemów zarządzania i wymiany informacji,	Cele operacyjne: 4.1 - Zwiększenie dostępności i atrakcyjności przestrzeni publicznych dla wszystkich grup społecznych, 7.1 - Rozwój systemu ostrzegania i reagowania na zagrożenia 7.2 - Wzmacnianie bezpieczeństwa w ruchu drogowym	CEL STRATEGICZNY 4. POPRAWA JAKOŚCI I DOSTĘPNOŚCI PRZESTRZENI PUBLICZNYCH
OBSZAR TEMATYCZNY 4. DOSTĘPNOŚĆ USŁUG Priorytet 4.4. Budowanie i rozwój partnerstwa dla rozwoju województwa	Współpraca na rzecz rozwoju województwa, implementacja rozwiązań organizacyjnych sprzyjających partycypacji społecznej w partnerstwach dla rozwoju	Cel operacyjny: 1.2 - Podnoszenie jakości i wspieranie działalności lokalnych organizacji pozarządowych	CEL STRATEGICZNY 1. WZMACNIANIE INTEGRACJI SPOŁECZNEJ I PARTYCYPACJI MIESZKAŃCÓW
OBSZAR HORYZONTALNY – TERYTORIALNY WYMIAR STRATEGII Priorytet 7.1. Wykorzystanie policentrycznego miejskiego układu osadniczego	Rozwój powiązań komunikacyjnych wewnątrz obszarów funkcjonalnych biegunów wzrostu	Cele operacyjne: 4.1 - Zwiększenie dostępności i atrakcyjności przestrzeni publicznych dla wszystkich grup społecznych, 7.2 - Wzmacnianie bezpieczeństwa w ruchu drogowym, 6.1 - Poprawa infrastruktury podstawowej i dostępności transportowej	CEL STRATEGICZNY 4. POPRAWA JAKOŚCI I DOSTĘPNOŚCI PRZESTRZENI PUBLICZNYCH CEL STRATEGICZNY 6. POPRAWA JAKOŚCI USŁUG PUBLICZNYCH I EFEKTYWNOŚCI ZARZĄDZANIA GMINĄ
OBSZAR HORYZONTALNY – TERYTORIALNY WYMIAR STRATEGII Priorytet 7.4. Obszary wiejskie – wysoka jakość przestrzeni do zamieszkania, pracy i wypoczynku	Wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich poprzez rozwój infrastruktury technicznej, rozwój przedsiębiorczości na obszarach wiejskich, integracja i aktywizacja społeczności wiejskiej w aspekcie społecznym i kulturowym, Racjonalizacja przestrzeni wiejskiej	Cele operacyjne: 4.1 - Zwiększenie dostępności i atrakcyjności przestrzeni publicznych dla wszystkich grup społecznych, 7.2 - Wzmacnianie bezpieczeństwa w ruchu drogowym, 6.1 - Poprawa infrastruktury podstawowej i dostępności transportowej, Cele operacyjne: 3.4 - Rozwój lokalnych produktów i usług opartych na zasobach gminy, 5.1 - Odpowiedzialne wykorzystanie zasobów do rozwoju turystyki i rekreacji	CEL STRATEGICZNY 3. WYKORZYSTANIE GOSPODARCZEGO POTENCJAŁU GMINY CEL STRATEGICZNY 4. POPRAWA JAKOŚCI I DOSTĘPNOŚCI PRZESTRZENI PUBLICZNYCH CEL STRATEGICZNY 5. ZAPEWNIENIE ŁADU PRZESTRZENNEGO ORAZ ZRÓWNOWAŻONEGO ZARZĄDZANIA ŚRODOWISKIEM PRZYRODNICZYM CEL STRATEGICZNY 6. POPRAWA JAKOŚCI USŁUG PUBLICZNYCH I EFEKTYWNOŚCI ZARZĄDZANIA GMINĄ CEL STRATEGICZNY 7. ZAPEWNIENIE WYSOKIEGO POZIOMU BEZPIECZEŃSTWA PUBLICZNEGO

7 Wdrażanie, monitoring i ewaluacja Strategii

SYSTEM WDRAŻANIA

Gmina posiada duży potencjał rozwojowy w zdefiniowanych kierunkach rozwoju, które będą realizowane przez wypracowane cele strategiczne oraz kierunki działań. Procedura wdrażania Strategii powinna być powiązana z realizacją działań związanych ze świadomym kształtowaniem polityki władz gminy w zakresie merytorycznym i organizacyjnym oraz jego komunikowania najważniejszym interesariuszom, w szczególności mieszkańcom gminy.

PRZYGOTOWANIE DO WDROŻENIA STRATEGII ROZWOJU GMINY – PRZYGOTOWANIE PODSTAWY ORGANIZACYJNEJ

- Przyjęcie Strategii i podjęcie decyzji o jej wdrożeniu odbywa się na drodze Uchwały Rady Miejskiej
- Za nadzorowanie wdrażania i realizacji niniejszej Strategii odpowiedzialny jest Burmistrz Przecławia
- Podmiotem wdrażającym Strategię jest Urząd Miejski w Przecławiu
- Przypisanie odpowiedzialności za kluczowe działania do pracowników w ramach konkretnych stanowisk zgodnie z kompetencjami, w szczególności w ramach Wydziału Infrastruktury i Rozwoju
- Wprowadzenie przejrzystego podziału odpowiedzialności, kompetencji i zakresu działań
- Wprowadzenie ujednoliconego systemu (modelu), uwzględniającego powiązania pomiędzy poszczególnymi wydziałami i i pracownikami Urzędu Miejskiego w Przecławiu
- Zespół odpowiadający za wdrażanie Strategii jest odpowiedzialny lub współodpowiedzialny za zadania związane z inwestycjami wpisującymi się w realizację określonych kierunków działań

WDROŻENIE I REALIZACJA STRATEGII ROZWOJU

- Udostępnienie na stronach i w mediach społecznościowych informacji o nowej Strategii Rozwoju. Dostęp do materiałów powinien być możliwie szybki, prosty i intuicyjny
- Jednoznaczne zakomunikowanie planowanych działań wszystkim innym interesariuszom – wewnętrznym i zewnętrznym
- Strategia Rozwoju stanowi kierunkowo określony plan współpracy Urzędu Miejskiego w Przecławiu z innymi podmiotami sektora publicznego i samorządowego na terenie gminy, gmin ościennych i w ramach jednostek samorządu terytorialnego wyższego szczebla
- W proces wdrażania Strategii należy zaangażować również grupy interesariuszy, spoza sektora publicznego, w szczególności z sektora społecznego, na który składają się mieszkańcy, przedstawiciele organizacji pozarządowych i lokalni działacze
- Istotną grupą partnerów stanowi sektor biznesowy, w szczególności lokalni przedsiębiorcy, inwestorzy oraz potencjalni inwestorzy

SYSTEM MONITORINGU

Rzetelne mierzenie postępów w realizacji programu oraz szybkie i skuteczne reagowanie na pojawiające się problemy, zapewni kompleksowy system monitoringu.

System monitoringu dostarczy informacji o stopniu realizacji celów strategicznych i operacyjnych oraz kierunków działań określonych w Strategii. Został on sformułowany na dwóch poziomach, strategicznym i operacyjnym.

Pierwszy z poziomów monitoringu dotyczy celów strategicznych oraz operacyjnych, ma charakter strategiczny i będzie sporządzany raz na dwa lata razem z procesem ewaluacji bieżącej (**on - going**). Raport z realizacji Strategii na tym poziomie monitoringu zawierał będzie m.in. informacje na temat:

- poziomu osiągnięcia docelowych wartości wskaźników celów operacyjnych
- projektów zrealizowanych w danym okresie sprawozdawczym (na podstawie informacji i źródeł pozyskiwanych z monitoringu na poziomie operacyjnym)
- zmaterializowanych ryzykach o poziomie wysokim i bardzo wysokim, które wpływają na osiągnięcie celów
- wniosków wynikających z przeprowadzonej analizy poziomu osiągnięcia docelowych wartości wskaźników istotnych z perspektywy dalszego wdrażania Strategii
- rekomendacji zmian w realizacji założeń Strategii
- informacji dotyczących wykorzystania środków finansowych

Przykładowa **lista wskaźników** jest zależna od zakresu danych, którymi dysponuje Urząd Miejski oraz podmioty powiązane (w tym podmioty realizujące politykę miejską). Wartości zdefiniowanych mierników będą pozyskiwane m.in. z następujących źródeł:

- dane Urzędu Miejskiego oraz podmiotów powiązanych
- dane pozyskiwane z GUS
- dane pozyskiwane w toku badania opinii publicznej (CATI/CAWI)

Drugi z poziomów monitoringu dotyczy zdefiniowanych w Strategii kierunków działań oraz wszystkich innych projektów i działań realizujących politykę rozwojową. Raport z monitoringu na tym poziomie ma charakter operacyjny i będzie sporządzany corocznie. Będzie on zawierał m.in. informacje na temat:

- działań i projektów zrealizowanych w danym okresie sprawozdawczym
- kosztów wszystkich działań i projektów
- efektywności wszystkich działań, które wpływają na realizację obecnych i planowanych projektów
- wszelkich innych informacji istotnych z punktu widzenia realizacji strategii rozwoju

PROPONOWANE WSKAŹNIKI MONITORINGU STRATEGII DLA CELU STRATEGICZNEGO NR 1

CEL STRATEGICZNY 1 - Wzmacnianie integracji społecznej i partycypacji mieszkańców						
Cel operacyjny	Proponowany wskaźnik	Źródło wskaźnika	Wartość bazowa [2024 rok]	Oczekiwany trend	Wartość docelowa	Jednostka
1.1 Wzmacnianie postaw obywatelskich	Liczba zadań do realizacji w ramach budżetu obywatelskiego	Urząd / raporty z konsultacji	2	Rosnący	>2	Szt./rok
1.2 Podnoszenie jakości i wspieranie działalności lokalnych organizacji pozarządowych	Liczba projektów realizowanych z udziałem NGO	Rejestry urzędu / sprawozdania NGO	12 podpisanych umów	Rosnący	20 projektów rocznie	Szt./rok
1.3 Rozwój i wsparcie lokalnej kultury, inicjatyw oraz talentów	Liczba wydarzeń kulturalnych i inicjatyw lokalnych (np. festiwale, konkursy, wystawy) w Domu Kultury	Ośrodek kultury, raporty z wydarzeń, sprawozdania organizatorów	119	Rosnący	130 rocznie	Szt./rok

PROPONOWANE WSKAŹNIKI MONITORINGU STRATEGII DLA CELU STRATEGICZNEGO NR 2

CEL STRATEGICZNY 2 - Budowanie tożsamości lokalnej oraz promocja dziedzictwa kulturowego						
Cel operacyjny	Proponowany wskaźnik	Źródło wskaźnika	Wartość bazowa [2024 rok]	Oczekiwany trend	Wartość docelowa	Jednostka
2.1 Tworzenie i rozwój miejsc spotkań dla wszystkich grup mieszkańców	Liczba nowych przestrzeni publicznych (np. parki, place, centra kultury) dostępnych dla mieszkańców	Urząd / raporty z inwestycji	1	Rosnący	3 rocznie	Szt./rok
2.2 Poszerzenie oferty wydarzeń kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych dostępnych dla różnych grup społecznych	Liczba uczestników wydarzeń w organizowanych przez Dom Kultury rocznie	Urząd / ośrodki kultury/raporty z wydarzeń	28083 osób	Rosnący	30 tys. osób rocznie	Os./rok
2.3 Promocja lokalnego dziedzictwa historycznego i kulturowego	Liczba zrealizowanych projektów związanych z ochroną i promocją dziedzictwa	Urząd / Instytucje kultury/ projekty finansowane z funduszy UE	4 w 2024 r.	Rosnący	>4 rocznie	Szt./rok

PROPONOWANE WSKAŹNIKI MONITORINGU STRATEGII DLA CELU STRATEGICZNEGO NR 3

CEL STRATEGICZNY 3 - Wykorzystanie gospodarczego potencjału gminy						
Cel operacyjny	Proponowany wskaźnik	Źródło wskaźnika	Wartość bazowa [2024 rok]	Oczekiwany trend	Wartość docelowa	Jednostka
3.1 Kompleksowe wsparcie rozwoju MŚP	Liczba udzielonych dotacji, szkoleń i konsultacji dla MŚP	Urząd / lokalne centra wspierania przedsiębiorczości	0	Rosnący	2 rocznie	Szt./rok
3.2 Kształtowanie kultury przedsiębiorczości	Liczba nowych przedsiębiorców w gminie	Urząd	41 w 2024 r.	Rosnący	45 rocznie	Szt./rok
3.3 Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej gminy	Liczba nowych zrealizowanych w 100 % inwestycji	Urząd / raporty z inwestycji	24 w 2024 r.	Rosnący	25 szt. Rocznie	Szt./rok
3.4 Rozwój lokalnych produktów i usług opartych na zasobach gminy	Liczba produktów lub usług oparte na zasobach lokalnych (np. turystyka, rzemiosło)	Lokalne organizacje / raporty gospodarcze	0	Rosnący	4/10 lat	Szt./10 lat

PROPONOWANE WSKAŹNIKI MONITORINGU STRATEGII DLA CELU STRATEGICZNEGO NR 4

CEL STRATEGICZNY 4 - Poprawa jakości i dostępności przestrzeni publicznych						
Cel operacyjny	Proponowany wskaźnik	Źródło wskaźnika	Wartość bazowa [2024 rok]	Oczekiwany trend	Wartość docelowa	Jednostka
4.1 Zwiększenie dostępności i atrakcyjności przestrzeni publicznych dla wszystkich grup społecznych	Liczba przedsięwzięć infrastrukturalnych dostosowanych do różnych grup społecznych/kategorii wiekowych	Urząd / raporty z inwestycji	7 w 2024 r.	Rosnący	15/10 lat	Szt./10 lat
4.2 Rozwój zróżnicowanych i zrównoważonych form mieszkalnictwa	Liczba nowych mieszkań komunalnych i socjalnych oddanych do użytku	Urząd / raporty z inwestycji	0	Rosnący	5/10 lat	Szt./10 lat

PROPONOWANE WSKAŹNIKI MONITORINGU STRATEGII DLA CELU STRATEGICZNEGO NR 5

CEL STRATEGICZNY 5 - Zapewnienie ładu przestrzennego oraz zrównoważonego zarządzania środowiskiem przyrodniczym						
Cel operacyjny	Proponowany wskaźnik	Źródło wskaźnika	Wartość bazowa [2024 rok]	Oczekiwany trend	Wartość docelowa	Jednostka
5.1 Odpowiedzialne wykorzystanie zasobów do rozwoju turystyki i rekreacji	Powierzchnia terenów rekreacyjnych i turystycznych dostępnych publicznie	Urząd / Ewidencja gruntów i budynków	25 ha w 2024 r.	Rosnący	7/10 lat	ha/10 lat
5.2 Wzmacnianie zielonej i niebieskiej infrastruktury	Liczba zrównoważonych inicjatyw turystyczno-rekreacyjnych (np. ścieżki rowerowe, szlaki piesze, miejsca rekreacji) oddanych do użytku w ciągu roku	Urząd / Ewidencja gruntów i budynków	1	Rosnący	2 rocznie	Szt./rok
5.3 Ochrona krajobrazu	Powierzchnia obszarów objętych ochroną krajobrazową	Urząd / Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	0 ha w 2024 r.	Rosnący	0,5/10 lat	ha/10 lat

PROPONOWANE WSKAŹNIKI MONITORINGU STRATEGII DLA CELU STRATEGICZNEGO NR 6

CEL STRATEGICZNY 6 - Poprawa jakości usług publicznych i efektywności zarządzania gminą						
Cel operacyjny	Proponowany wskaźnik	Źródło wskaźnika	Wartość bazowa [2024 rok]	Oczekiwany trend	Wartość docelowa	Jednostka
6.1 Poprawa infrastruktury podstawowej i dostępności transportowej	Długość wybudowanej, rozbudowanej i zmodernizowanej sieci kanalizacyjnej	Urząd / sprawozdania z realizacji inwestycji	45,7	Rosnący	20 km/10 lat	Km/10 lat
6.2 Podnoszenie standardów zarządzania, współpracy i komunikacji z mieszkańcami	Liczba działań informacyjnych skierowanych do mieszkańców	Urząd	0	Rosnący	3/10 lat	Szt./10 lat
6.3 Wsparcie i rozwój usług publicznych	Liczba nowych programów społecznych lub projektów wdrożonych w ciągu roku	Urząd / raporty z inwestycji	5	Rosnący	>5 rocznie	Szt./rok

PROPONOWANE WSKAŹNIKI MONITORINGU STRATEGII DLA CELU STRATEGICZNEGO NR 7

CEL STRATEGICZNY 7 - Zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa publicznego						
Cel operacyjny	Proponowany wskaźnik	Źródło wskaźnika	Wartość bazowa [2024 rok]	Oczekiwany trend	Wartość docelowa	Jednostka
7.1 Rozwój systemu ostrzegania i reagowania na zagrożenia	Liczba awaryjnych punktów ładowania w Gminie	Urząd / Dane z platform komunikacyjnych i systemów ostrzegawczych	0	Rosnący	4/10 lat	Szt./10 lat
7.2 Wzmacnianie bezpieczeństwa w ruchu drogowym	Liczba kolizji drogowych na terenie gminy w ciągu roku	Urząd / Dane z systemów monitoringu drogowego i zarządzania ruchem	52	Malejący	- 10 rocznie	Szt./rok
7.3 Wdrażanie działań adaptacyjnych do zmian klimatycznych	Liczba prowadzonych akcji dla mieszkańców promujących zachowania ekologiczne	Urząd / Raporty z działań edukacyjnych i kampanii społecznych	5	Rosnący	10 rocznie	Szt./rok

SYSTEM EWALUACJI

Ocena aktualności Strategii i stopnia osiągnięcia zamierzonych celów będzie możliwa poprzez prowadzenie ewaluacji bieżącej (on-going) oraz pod koniec jej realizacji (ex-post). Ewaluacja pozwoli ocenić efekty podejmowanych działań w zakresie realizacji założonych celów i osiągnięcia przyjętych wskaźników oraz weryfikację racjonalności wykorzystania środków. Umożliwi również poprawę jakości działań poprzez zwiększenie ich adekwatności, skuteczności, użyteczności, efektywności i trwałości. Będzie prowadzona w sposób umożliwiający zaangażowanie interesariuszy zewnętrznych.

Z przebiegu ewaluacji (zarówno on-going, jak i ex-post) sporządzony zostanie raport z ewaluacji Strategii. W tym celu wykorzystane będą m.in. produkty monitoringu, czyli raporty z realizacji Strategii (zarówno na poziomie strategicznym, jak i operacyjnym). Raport ewaluacyjny powinien zostać sporządzony językiem zrozumiałym dla odbiorców i zawierać co najmniej takie elementy jak: cele ewaluacji, opis zastosowanej metodologii, opis procesu badawczego, analizę wyników, wnioski i rekomendacje.

Efekty ewaluacji zostaną udostępnione szerokiemu gronu odbiorców. Proces ewaluacji zostanie przeprowadzony przez podmiot zewnętrzny o odpowiednich do tego kompetencjach z zachowaniem standardów ewaluacji.

Rozpoczęcie procesu wdrażania Strategii Rozwoju Gminy.

Ewaluacja ex-post zostanie przeprowadzona pod koniec realizacji Strategii (w 2036 roku). Jej wynikiem będzie wskazanie, czy wdrożenie Strategii pozwoliło osiągnąć założone cele. Celem ewaluacji ex-post będzie również sformułowanie rekomendacji dotyczących założeń przyszłej Strategii lub kontynuacji działań w ramach dotychczasowego dokumentu.

2026

2028

2030

2032

2034

2036

Ewaluacja bieżąca (on-going) umożliwi kontrolę przebiegu procesu wdrażania i ocenę adekwatności realizowanych projektów, ich wpływu na realizację celów. Pozwoli na szybkie wykrycie pojawiających się problemów i podjęcie działań w celu ich rozwiązania, a także zaproponowanie ewentualnych zmian w zakresie poszczególnych działań lub projektów. Będzie ona realizowana raz na dwa lata, licząc od dnia przyjęcia Strategii.

Ramy finansowania i źródła finansowania

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA STRATEGII

Realizacja wskazanych przedsięwzięć, zbieżnych z wyznaczonymi w Strategii filarami rozwoju, celami strategicznymi oraz celami operacyjnymi, stanowi jeden z podstawowych instrumentów wdrażania niniejszego dokumentu. Zadania te mieszczą się w zakresie kompetencji organów gminy i wyznaczają kluczowe kierunki interwencji inwestycyjnej przewidziane do realizacji w okresie obowiązywania Strategii, tj. do 2036 roku.

Podkreślenia wymaga, że przedstawiony katalog ma charakter otwarty i nie wyczerpuje wszystkich możliwych przedsięwzięć inwestycyjnych, jakie mogą zostać podjęte na terenie gminy Przecław. W miarę pojawiających się potrzeb oraz możliwości organizacyjnych i finansowych dopuszcza się realizację dodatkowych inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym.

Proces planowania oraz wdrażania kolejnych działań powinien cechować się dużą elastycznością, umożliwiającą szybkie i skuteczne dostosowywanie się do dynamicznie zmieniających się uwarunkowań społecznych, przestrzennych, środowiskowych oraz finansowych. Wprowadzane inicjatywy muszą być konsekwentnie zgodne z obowiązującymi dokumentami strategicznymi oraz aktami planowania przestrzennego, które wyznaczają ramy i kierunki rozwoju. Ponadto, każde nowe przedsięwzięcie powinno być starannie analizowane pod kątem aktualnych potrzeb oraz oczekiwań lokalnej społeczności, tak aby realnie odpowiadać na ich problemy i wyzwania. Taki elastyczny i świadomy proces pozwoli na optymalne wykorzystanie dostępnych zasobów, minimalizację ryzyka oraz zapewni trwałość i efektywność realizowanych działań w perspektywie krótko- i długoterminowej.

Wszystkie projekty strategiczne zostały opracowane w sposób spójny i komplementarny z inwestycjami ujętymi m.in. w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego. Ponadto, realizacja tych przedsięwzięć jest zgodna z celami i priorytetami określonymi w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT) dedykowanych dla Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego (MOF) Mielec. Działania strategiczne uwzględniają również wymogi oraz kierunki rozwoju wyznaczone w innych kluczowych dokumentach strategicznych obowiązujących na szczeblu krajowym oraz regionalnym. Dzięki temu zapewniona jest spójność i komplementarność podejmowanych inwestycji, co sprzyja efektywnemu wykorzystaniu zasobów oraz harmonijnemu rozwojowi obszaru w kontekście szerzej zakrojonych planów rozwojowych.

Wszystkie projekty strategiczne wpisują się w zapisy strategiczne Strategii:

- 1. Rozwój społeczny i kapitał ludzki**
- 2. Lokalne zasoby jako fundament rozwoju gospodarczego**
- 3. Przestrzeń przyjazna mieszkańcom i zrównoważony rozwój**
- 4. Sprawne zarządzanie i bezpieczeństwo publiczne**

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA STRATEGII

Nazwa projektu strategicznego	Okres realizacji	Szacunkowa wartość projektu w zł	Źródła finansowania	Cel strategiczny
Rozbudowa świetlicy wiejskiej w Błoniu	2026-2036	800 000,00	Środki budżetu jednostek samorządu terytorialnego, środki dotacyjne, fundusze europejskie	CELE STRATEGICZNE: 1, 2, 4,
Przebudowa, rozbudowa budynku starej szkoły w Tuszynie na potrzeby biblioteki publicznej	2026-2036	9 000 000,00	Środki budżetu jednostek samorządu terytorialnego, środki dotacyjne, fundusze europejskie	CELE STRATEGICZNE: 1, 4, 6
Przebudowa, rozbudowa budynku hydroforni w Przecławiu na potrzeby magazynów obrony cywilnej	2026-2036	3 500 000,00	Środki budżetu jednostek samorządu terytorialnego, środki dotacyjne, fundusze europejskie	CELE STRATEGICZNE: 4, 6, 7
Przebudowa i rozbudowa budynku Szkoły Podstawowej w Tuszynie	2026-2036	10 000 000,00	Środki budżetu jednostek samorządu terytorialnego, środki dotacyjne, fundusze europejskie	CELE STRATEGICZNE: 1, 4, 6
Przebudowa i rozbudowa budynku Szkoły Podstawowej w Dobryninie	2026-2036	12 000 000,00	Środki budżetu jednostek samorządu terytorialnego, środki dotacyjne, fundusze europejskie	CELE STRATEGICZNE: 1, 4, 6
Modernizacja sal gimnastycznych w m. Tuszynie i Łączki Brzeskie	2026-2036	3 000 000,00	Środki budżetu jednostek samorządu terytorialnego, środki dotacyjne, fundusze europejskie	CELE STRATEGICZNE: 1, 4, 6
Budowa szatni sportowych w m. Tuszynie i Dobrynin	2026-2036	1 000 000,00	Środki budżetu jednostek samorządu terytorialnego, środki dotacyjne, fundusze europejskie	CELE STRATEGICZNE: 1, 4, 6
Modernizacja oczyszczalni ścieków w Błoniu	2026-2036	3 000 000,00	Środki budżetu jednostek samorządu terytorialnego, środki dotacyjne, fundusze europejskie	CELE STRATEGICZNE: 3, 5, 6, 7
Budowa kanalizacji na terenie Gminy Przecław	2026-2036	10 000 000,00	Środki budżetu jednostek samorządu terytorialnego, środki dotacyjne, fundusze europejskie	CELE STRATEGICZNE: 3, 5, 6, 7

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA STRATEGII

Nazwa projektu strategicznego	Okres realizacji	Szacunkowa wartość projektu w zł	Źródła Finansowania	Cel strategiczny
Budowa sieci wodociągowych na terenie gminy Przecław	2026-2036	2 000 000,00	Środki budżetu jednostek samorządu terytorialnego, środki dotacyjne, fundusze europejskie	CELE STRATEGICZNE:3, 5, 6, 7
Przebudowa, rozbudowa, nadbudowa budynku komunalnego w Przecławiu, Rynek 10 na potrzeby Centrum Usług Społecznych	2026-2036	2 500 000,00	Środki budżetu jednostek samorządu terytorialnego, środki dotacyjne, fundusze europejskie	CELE STRATEGICZNE:1, 2, 4
Budowa krytego boiska sportowego w Przecławiu	2026-2036	10 000 000,00	Środki budżetu jednostek samorządu terytorialnego, środki dotacyjne, fundusze europejskie	CELE STRATEGICZNE:1, 4
Budowa wielofunkcyjnego obiektu sportowego w Rzemieniu	2026-2036	1 300 000,00	Środki budżetu jednostek samorządu terytorialnego, środki dotacyjne, fundusze europejskie	CELE STRATEGICZNE:1, 4
Budowa wielofunkcyjnego boiska sportowego z zapleczem szatniowo – sanitarnym w Białym Borze	2026-2036	1 000 000,00	Środki budżetu jednostek samorządu terytorialnego, środki dotacyjne, fundusze europejskie	CELE STRATEGICZNE:1, 4
Budowa oświetlenia ulicznego na terenie gminy Przecław	2026-2036	1 000 000,00	Środki budżetu jednostek samorządu terytorialnego, środki dotacyjne, fundusze europejskie	CELE STRATEGICZNE: 4, 6, 7
Budowa i modernizacja placów zabaw	2026-2036	1 000 000,00	Środki budżetu jednostek samorządu terytorialnego, środki dotacyjne, fundusze europejskie	CELE STRATEGICZNE:1, 4, 6
Dostosowanie obiektów użyteczności publicznej na potrzeby osób z niepełnosprawnościami	2026-2036	2 000 000,00	Środki budżetu jednostek samorządu terytorialnego, środki dotacyjne, fundusze europejskie	CELE STRATEGICZNE:1, 4, 6
Budowa instalacji fotowoltaicznych wraz z magazynami energii w placówkach oświatowych na terenie gminy Przecław	2026-2036	1 000 000,00	Środki budżetu jednostek samorządu terytorialnego, środki dotacyjne, fundusze europejskie	CELE STRATEGICZNE:5, 6, 7

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA STRATEGII

Nazwa projektu strategicznego	Okres realizacji	Szacunkowa wartość projektu w zł	Źródła finansowania	Cel strategiczny
Budowa chodników i infrastruktury pieszo-rowerowej na terenie gminy Przecław	2026-2036	2 000 000,00	Środki budżetu jednostek samorządu terytorialnego, środki dotacyjne, fundusze europejskie	CELE STRATEGICZNE:4, 5, 6
Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej na terenie gminy Przecław	2026-2036	1 000 000,00	Środki budżetu jednostek samorządu terytorialnego, środki dotacyjne, fundusze europejskie	CELE STRATEGICZNE: 6, 7
Realizacja zadań wynikających z Programu Ochrony Zabytków	2026-2036	1 000 000,00	Środki budżetu jednostek samorządu terytorialnego, środki dotacyjne, fundusze europejskie	CELE STRATEGICZNE:1, 2
Przebudowa dróg gminnych	2026-2036	5 000 000,00	Środki budżetu jednostek samorządu terytorialnego, środki dotacyjne, fundusze europejskie	CELE STRATEGICZNE: 4, 6, 7
Zagospodarowanie terenów zielonych w gminie Przecław	2026-2036	1 000 000,00	Środki budżetu jednostek samorządu terytorialnego, środki dotacyjne, fundusze europejskie	CELE STRATEGICZNE:4, 5
Inwestycja w OZE	2026-2036	1 000 000,00	Środki budżetu jednostek samorządu terytorialnego, środki dotacyjne, fundusze europejskie	CELE STRATEGICZNE:6, 7
Ochrona ludności i obrona cywilna	2026-2036	1 000 000,00	Środki budżetu jednostek samorządu terytorialnego, środki dotacyjne, fundusze europejskie	CELE STRATEGICZNE:6, 7

Wyznaczone projekty strategiczne	Okres realizacji	Szacunkowa wartość projektu w zł	Źródła finansowania	Cel strategiczny
Wszystkie przedstawione projekty strategiczne (suma wartości realizacji Strategii)	2026-2036	87 100 000,00	Środki budżetu jednostek samorządu terytorialnego, środki dotacyjne, fundusze europejskie	CELE STRATEGICZNE:1, 2, 3, 4, 5, 6, 7

BUDŻETOWANIE I MONITORING

- Regularne (coroczne) tworzenie budżetu na wszystkie działania, wpisujące się w realizację założeń Strategii Rozwoju
- Prowadzenie bieżącego monitoringu wszystkich kosztów
- Monitorowanie przez dedykowaną osobę/zespół wydatków na działania oraz wprowadzenie możliwości blokowania wybranych wydatków (uznanych za nieadekwatne) za uprzednim przyzwoleniem Burmistrza.
- Regularne monitorowanie zasięgów prowadzonych działań online oraz liczby uczestników wydarzeń promocyjnych, realizowanych przez wszystkie jednostki.

Biorąc pod uwagę aktualną sytuację i niepewność związaną z finansami samorządów publicznych w Polsce, Strategia nie rozstrzyga, czy i w jakim zakresie skala wydatków ponoszonych na rozwój gminy będzie rosła. Ponadto dokumenty na poziomie strategicznym (w tym również niniejsza Strategia) nie określają konkretnych projektów, tylko kierunki działań – niemożliwe jest zatem oszacowanie konkretnych wielkości kosztów na etapie opracowania strategicznego. Dlatego konieczne jest uwzględnianie w uchwałach budżetowych działań, wpisujących się w cele określone w Strategii, z uwzględnieniem realności ich finansowania.

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA STRATEGII

Środki finansowe niezbędne do realizacji Strategii Rozwoju Gminy Przecław będą pozyskiwane z różnych potencjalnych źródeł, obejmujących zarówno fundusze publiczne, jak i prywatne. Wśród nich należy wskazać:

Środki budżetu jednostek samorządu terytorialnego, w tym regionalne, powiatowe oraz środki własne Gminy

Środki pochodzące z budżetu państwa, w tym na realizację programów rządowych

Środki dotacyjne dostępne w ramach programów dla Polski Wschodniej

Fundusze europejskie dostępne w ramach m.in.. Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Społecznego

Środki sektora prywatnego, w tym formuła partnerstwa publiczno-prywatnego oraz fundusze sektora pozarządowego

Instrumenty finansowe obejmujące kredyty bankowe, pożyczki oraz obligacje

Dodatkowe formy wsparcia dostępne w ramach specjalnych linii budżetowych, np. tarczy antykrzysowych

9 Bibliografia

BIBLIOGRAFIA

- Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Przecław na lata 2022-2025 (Uchwała Nr XLIV/356/2022 Rady Miejskiej w Przecławiu z dnia 25 lutego 2022 r.)
- Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego obowiązujące w gminie Przecław
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego – perspektywa 2030 (Uchwała nr LIX/930/18 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 27 sierpnia 2028 r.)
- Program Ochrony Środowiska dla Gminy Przecław na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028 (Uchwała nr XXVIII/242/2020 rady miejskiej w Przecławiu z dnia 18 grudnia 2020 r.)
- Program ochrony przyrody Nadleśnictwa Tuszyna na lata 2023 – 2032 (zatwierdzony na podstawie wniosku Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 9 października 2023 r., znak ZU.6004.37.2023)
- Program wspierania rodzin w gminie Przecław na lata 2022-2024 (Uchwałą nr XL VIII/407/2022 Rady Miejskiej w Przecławiu z dnia 31 sierpnia 2022 r.)
- Program Współpracy Gminy Przecław z organizacjami pozarządowymi oraz z innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2024 rok
- Projekt Założeń do Planu Zaopatrzenia w Ciepło, Energię Elektryczną i Paliwa Gazowe dla Gminy Przecław na lata 2021 – 2036
- Raport o stanie Gminy Przecław za rok 2024
- Sprawozdanie z realizacji Programu Współpracy Gminy Przecław z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2024 rok
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w gminie Przecław na lata 2023-2030 (Uchwała nr LIX/545/2023 Rady Miejskiej w Przecławiu z dnia 28 grudnia 2023 r.)
- Strategia Rozwoju Województwa - Podkarpackie 2030 (Uchwała nr XXVII/458/20 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 28 września 2020 r.)
- Strategia ZIT dla Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Mielca na lata 2022-2027 (Uchwała nr 29/717/24 Zarządu Województwa Podkarpackiego z dnia 27.08.2024 r.)
- Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Gminy Przecław (Uchwała nr VIII/58/2007 Rady Gminy Przecław z dnia 26 maja 2007 r.)
- Strategia Rozwoju Ponadlokalnego „Dorzecze Wisłoki” na lata 2022–2030)
- Regionalna Polityka Rowerowa Województwa Podkarpackiego, Załącznik nr 2 Koncepcja sieci korytarzy tras rowerowych na terenie województwa podkarpackiego
- Audyt krajobrazowy województwa podkarpackiego
- Program Strategiczny Rozwoju Transportu Województwa Podkarpackiego do roku 2030
- Krajowy program ochrony zabytków i opieki nad zabytkami na lata 2023-2026

10 Załączniki

ZAŁĄCZNIKI

- Diagnoza sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej gminy Przecław w ramach opracowania pn. „Strategia Rozwoju Gminy Przecław na lata 2026-2036”

GMINA PRZECŁAW

ul. Kilińskiego 7

39-320 Przecław

+48 17 58 13 119

<https://przeclaw.org/>

urzadmiejski@przeclaw.org
